

Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Prodaja iz ljubavi

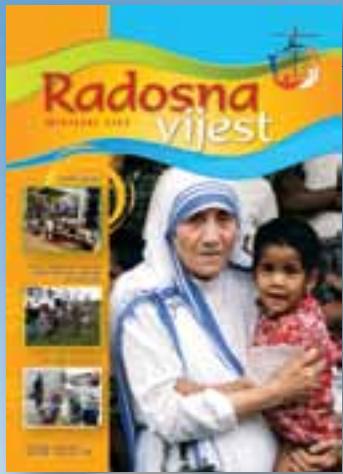

Kako proživljavamo i slavimo
godinu milosrđa u biskupiji
Butembo-Beni

Cite Soleil - Grad Sunca

Apostolat molitve

„Da kršćani, sudjelujući u sakramentima i razmatrajući Svetu pismo, postaju sve svjesniji svoga blagovjesničkog poslanja.“

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika jednog misionara Misijski velikani

Isusova škola ljubavi i milosrđa.....	3
S riječi na djela	4
Kako proživljavamo i slavimo godinu milosrđa u biskupiji	
Butembo-Beni	6
Prodaja iz ljubavi...	8
Cite Soleil - Grad Sunca	10
Učimo ljudi da su vrijedni i voljeni.....	12
Apostolat molitve za rujan	14
Kardinal Arinze o evangelizacijskoj eksploziji Crkve u Africi	15
Prvi domaći mladomisnika.....	16
Misijska radionica u školi animatora Vrhbosanske nadbiskupije	17
Novi nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini	17
Misijska animacija u Župi Svete obitelji.....	18
Provedena akcija MIVA.....	18
Blagoslov vozila	18
Večer molitve i razgovora.....	19
Alfonz Pacheco i drugovi u zajedničkoj brizi za širenje „radosne vijesti“	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: vlač. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Isusova škola ljubavi i milosrđa

Sredinom ožujka ove godine posebno obilježene pozivom na milosrđe i ljubav, katolički je svijet razveselila vijest da je papa Franjo potpisao dekret o kanonizaciji petero blaženika među kojima je i misionarka ljubavi blažena Majka Terezija.

Piše don Ivan Štironja

Kanonizacija nije samo radost za katolike nego i za brojne druge ljudе i narode. Značajan je istup indijskoga premijera, čelnika nacionalne hinduske stranke, koji je, kako prenose brojne medijske agencije, odao priznanje Majci Tereziji i pohvalio njezinu dobrotu prema indijskim siromasima. Tom je prigodom pozvao svoje sunarodnjake da budu ponosni zbog njezina proglašenja svetom. Neki su ga kolege u stranci zbog toga kritizirali jer se, tobože, previše otvara katolicima. U pitanju je, zapravo, bojazan da ne bi neki hindusi prešli na kršćanstvo. Nema mjesta strahu pred bilo čijom ljubavlju i milosrđem, mirom i dobrotom, pogotovu od relativno malobrojnih katolika u tomu dijelu svijeta, koji vjeruju u Isusa, istinsku ljubav i milosrđe prema svakomu bratu čovjeku.

Sweta Majka Terezija, naslijedujući Isusa Dobroga Samaritana, svojom je ljubavlju prema najsromičnijima

među siromasima, ne mjereći čovjeka po religiji i načiji, osvojila je ne samo srca siromaha nego i brojnih drugih. Kao istinska misionarka ljubavi, nije pozivala da se svijet ugleda u nju i u njezine sestre nego u njezina Učitelja kojem je uvijek i svugdje davala prvo mjesto i u čije je ime u svakom trenutku nastupala i djelovala. Nije se sramila reći da sve što čini, čini u ime Isusa i radi Isusa, koji poziva: „Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca“ (Mt 11,28).

Nova školska godina prigoda je za novi zalet i na upis u Isusovu školu milosrđa i ljubavi. Nije važan samo upis, to se dogodilo po krštenju, nego se radi o istinskoj vježbi u vještinama krotkosti i poniznosti. Svladavanje tih lekcija i vještina, put je do uspješne promjene svijeta, a za nas je katolike to put i do nove evangelizacije. Otvoreno srce na obraćenje, spremno na pretakanje riječi u djelo, žurno stavljanje na put bez očekivanja da se drugi pokrenu, uvjet je pokretanja kotača evangelizacije, bila ona nova ili stara.

Odvažiti se i bez oklijevanja poći, put je na kojem se okušala sveta Majka Terezija, brojni Božji ugodnici, kao i velik broj „putnika“ koji su dopustili da ih osvoji i pokrene Kristova ljubav i milosrđe te podu do svih krajeva svijeta. U toj su povorci brojni naši misionari i misionarke, kao i još veći broj onih koji duhovno i materijalno prate misijsko djelovanje svete Crkve, navjestiteljice Kristove ljubavi i milosrđa. Bože, blagoslovi ih!

Nalazeći se pred vratima nove školske godine, kao i pred misijskim mjesecom listopadom, otvorimo svoje srce Kristu, krotkomu i poniznomu, neka nas on oblikuje i učini istinskim misionarima ljubavi i milosrđa, dobrim učenicima, kao i učiteljima tih istih kvaliteta koje su Majku Tereziju uzdigle do oltara. Sweta Majka Terezijo, zagovaraj nas kod Isusa Boga, da ne guramo druge ispred sebe, nego da primjernim životom prednjačimo - da ne budemo obični „mјed što jeći ili cimbal što zveći“ (1 Kor 13,1). Amen!

Prema jačanju misijske svijesti (1)

S riječi na djela

U završnici gotovo trogodišnjih promišljanja o nužnosti novih pomaka u prenošenju vjere na crti nove evangelizacije držim nužnim ponovno upozoriti na važnost svojevrsne strategije i akcije, a to znači i zauzetijega planiranja na početku svake pastoralne godine. Obično se misli da je previše teoretiziranja i dobrih želja, umjesto da poput Petrovih slušatelja na dan Pedesetnice (Duhova) postavimo pitanje: „Što nam je činiti?“ (usp. Dj 2, 37), tim više što vidimo da se dobar dio kršćana prilično pasivizirao.

1. Putokaz za izlazak iz krize

U vrijeme kad se puno govori o nužnosti reprogramiranja da bi se izišlo iz krize na svim razinama, i Crkva bi trebala biti zauzetija u novom promišljanju, posebice u vrijeme kada određeni problemi i razočaranja uzrokuju i pomanjkanje svijesti o zauzetosti u prenošenju vjere.

Dakako, valja reći da sa psihološkog stajališta problem, muka, apatija i razočaranje nisu po sebi neko prokletstvo, već izazov i poziv da se što učini, drugačije i kvalitetnije. Štoviše, teška situacija može postati šansom za nešto novo, makar se odmah ne vidjelo rezultate. Istina, Crkva nije samo neka organizacija koja se oslanja na ljudska doumljivanja već polazi od bitne pretpostavke da je rješenje u otvorenosti poticajima

Duha Svetoga, dakle u oslanjanju na Boga. Dakako, mnogi će odmah početi s navođenjem problema, uvjetovanih nizom čimbenika na europskoj i svjetskoj razini koji proizvode neki sveopći strah. K tomu u našoj situaciji zapažamo i opasnost socijalnog i demografskog sloma, galopirajućega iseljavanja te gubljenja nade i osipanja dobrog dijela župnih zajednica. A upravo bi se kršćani trebali iskazati kao ljudi nade koji, usprkos teškoj sadašnjosti, gledaju u novu budućnost kao moguću i ostvarivu. Pozvani smo, na neki način, „istrčati“, „baciti se“, „propinjati“. Govorim to stoga što se u posljednje vrijeme dobiva dojam neke tih predaje pred tolikim životnim problemima, što uzrokuje strah od preuzimanja odgovornosti, pa i odgađanje i izbjegavanje ulaska u brak i dr.

Ne bi li u toj situaciji trebalo više vrjednovati Isusovu „metodologiju“ da bi se ostvario Božji plan čovjekova spasenja? Zar se sam Isus nije dugo pripremao za „projekt“ kraljevstva nebeskoga te, i kada je započeo s njegovim ostvarenjem, trajno je i molio odnosno razgovarao s Ocem i imao snagu Duha Svetoga. Zar da-nasnja kriza vjere, bilo na osobnom, bilo na planu kršćanskih zajednica, ne bi mogla biti nova „šansa“ za vjenu? Hod kršćanina, odnosno župne zajednice u bitnome se razlikuje od

svih drugih jer računa s Bogom, za što je potrebno više meditacije i molitve.

2. Isus ulazi u tešku situaciju i prihvata izazov

Na primjedbu svećenika, bilo u redovitoj pastvi, bilo misionara koji tek moraju usaditi Crkvu i podržavati njezine prve korake sve do kraja svijeta, prisutan je strah koji se temelji na izgovoru s obzirom na težinu situacije koja ne pogoduje evangelizacijskom pomaku. Dobiva se dojam kao da se čeka da se nešto promijeni, da nam svijet bude skloniji na društvenome, političkome i ideološkom planu. Međutim Isus nije čekao da se situacija smiri, već ju je, jednostavno, prihvatio, ne mireći se njome već tražeći načine da ju izmijeni. Štoviše, ma kako teška bila, za njega je predstavljala puninu vremena. Trebalо je početi i tražiti obraćenje i vjerovanje evandelju, u svijesti da njegov plan ne će proći bez silnih preprjeka. Sjetimo se samo tzv. galilejske krize, koja se očitovala u odbijanju, počevši od samih njegovih sumještana u Nazaretu, kasnije tolikih koji su za njim krenuli pa odustali.

Isus je imao plan okupljanja, propovijedanja nove istine o Bogu i čovjeku, spremam dati se za nju i razapeti. Što se tiče tzv. infrastrukture, mogao je računati na šačicu učenika

Piše dr. Milan Šimunović

i prateću ulogu dobrih slušatelja, u prvom redu dobrih žena, nekih od njih ranije i većih grješnica. Nije imao trajna prebivališta, nekog dvora i ureda, niti mogućnosti za sazivanje „konferencije za tisak“ da najavi program, već je krenuo među ljude, kao putnik, obilazeći sela i gradove. Pritom je znao slati određene izvidnike u neka mjesta, koji su trebali pripremati teren za njegov dolazak. To su ona sedamdeset i dvojica koju evanđelja spominju. Ono što je razvidno i zapravo presudno jest da se njegov put sastojao u vršenju volje Očeve, u služenju a ne u vladanju, što su mnogi prepoznali i broj se sljedbenika sve više povećavao. Ali ih nije čekao da dodu, već je išao k njima i s njima dijelio dobro i zlo.

Crkva, već od Drugoga vatikanskog koncila, a posebno na posljednjim biskupskim sinodama, sve više shvaća da poput Isusa mora prihvati stvarnost ovoga udrmanog svijeta, gotovo neshvatljivu i tešku, u koju novim izričajima, novim žarom i svjedočenjem treba unijeti evanđeosku novost i radost. Cilj je da ta stvarnost bude čovječnija i božanskija, za što je potrebno puno više smionosti i pobjedničkog duha Isusova uskrnuća.

3. Planiranje u izlasku – formiranje evangelizacijskih/misijskih skupina

Slijedom rečenoga župne su zajednice pozvane preispitivati svoj dosadašnji hod, ne vrteći se u krugu, oslanjajući se samo na neku tradiciju i ustaljene običaje, već s pogledom upravljenim prema naprijed. Umjesto daljnje rasprave držim uputnijim pojedinциma i župnim zajednicama postaviti nekoliko pitanja:

a) Koliko živo osjećamo obnovljenu potrebu za novim oduševljenjem, poslanjem i zalaganjem ili smo upali u određenu rutinu?

b) Koliko smo syesni onoga što govore duhovni pisci, to jest da i pojedincu i zajednici često prijeti razorna suša ili praznina u duhov-

nom životu, kada sve postaje dosadno, od liturgije i molitve, pa čak i vjera u Boga? Drugim riječima, povodimo li se za tim osjećajima ili smo spremni živo povjerovati u Božju nazočnost i vjernost, s pozivom na neke pomake, odlučno napuštajući jadikovke nad zlom, s vjerom u ižaravajuće snage dobra, u kojem je Duh Sveti na djelu?

c) Jesmo li spremni, po uzoru na Isusa, koji je oformio određeni evangelizacijski tim, od dvanaestorice do drugih pomoćnika, u svojoj biskupiji odnosno u konkretnoj župnoj zajednici ići prema takvu udruživanju predvoditelja (svećenika) i vjernika laika koje će rezultirati angažiranjem manjih misijskih timova ili skupina?

d) Koliko smo pritom syesni pitanja broj jedan današnje evangelizacije, a taj je kako raditi zajedno u manjim skupinama, međusobno povezanim u župnoj zajednici, čiji cilj mora biti prenošenje vjere, pa i u gotovo nemogućim situacijama rastuće sekularizacije i indiferentizma?

e) U tom smislu, jesmo li osobno i kao župna zajednica u cijelini syesni nužnosti izlaska na periferije, prema već poznatoj sintagmi pape Franje, a što prepostavlja nužnost formiranja evangelizacijske odnosno misijske skupine radi zahvaćanja pasivnih vjernika i onih koji su se distancirali?

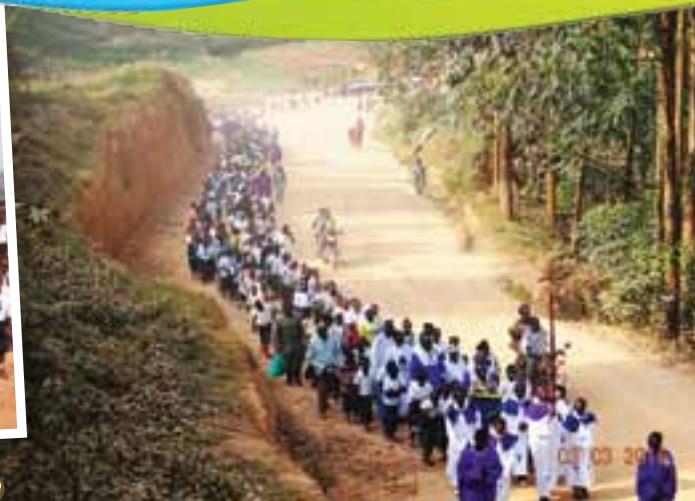
d) Koliko u nama odjekuje Isusov poziv na hod po svemu svijetu, ne ograničavajući se samo na svoj teritorij, nego misleći i na druge ovce koje trebaju čuti Isusov poziv i ući u njegovu zajednicu? Naime, danas kad se svijet toliko izmiješao, štoviše dolazi do znatna preslagivanja (selidbe, izbjeglištva), moramo misliti planetarno. Kršćani, prema riječima Drugoga vatikanskog koncila, moraju u sebi gajiti pravi „katolički duh“, koji uključuje „svijest odgovornosti prema svijetu“, ulažući „svoje sile u djelo evangelizacije“, u prvom redu „da duboko žive kršćanski život“. Time će „njihova vjernost u Božjoj službi i ljubav prema drugima donijeti novo duhovno

Isus je imao plan okupljanja, propovijedanja nove istine o Bogu i čovjeku, spreman dati se za nju i razapeti. Što se tiče tzv. infrastrukture, mogao je računati na šačicu učenika i prateću ulogu dobrih slušatelja, u prvom redu dobrih žena, nekih od njih ranije i većih grješnica. Nije imao trajna prebivališta, nekog dvora i ureda, niti mogućnosti za sazivanje „konferencije za tisak“ da najavi program, već je krenuo među ljude, kao putnik, obilazeći sela i gradove. Pritom je znao slati određene izvidnike u neka mjesta, koji su trebali pripremati teren za njegov dolazak. To su ona sedamdeset i dvojica koju evanđelja spominju. Ono što je razvidno i zapravo presudno jest da se njegov put sastojao u vršenju volje Očeve, u služenju a ne u vladanju, što su mnogi prepoznali i broj se sljedbenika sve više povećavao.

oživljavanje cijeloj Crkvi, koja će se očitovati kao znak podignut za narode, kao ‘svjetlo svijeta’ i ‘sol zemlje’” (misijski dekret *Ad gentes*, 36).

g) Je li nam poznato da u formiranju misijskih skupina i pokretanju nekih akcija možemo računati na savjet i pomoć (u materijalima i prijedlozima) kako od uprave Papinskih misijskih djela na nacionalnom planu, tako i od povjerenstava za misije u pojedinih biskupijama?

h) Nije li vrijeme da sami laici počnu preuzimati veću odgovornost, a da se kler tomu više veseli i sve podržava, jer svi imamo život kao neprocjenjivi dar, ali koji uključuje daljnje darivanje i poslanje?

 DR KONGO
– fra Ilija Baršić

„Milosrđe je put koji ujedinjuje Boga i čovjeka, da bi čovjek otvorio svoje srce nadi da je vječno ljubljen, uza sve ograničenosti našeg grijeha.“ (MV, br. 2)

„Milosrđe Božje uvijek će biti daleko veće nego li je grijeh, i nitko ne može postaviti granice Božjoj ljubavi koja oprašta.“ (MV, br. 3)

Daleko od toga da bih opisivao **“neopisivo” – milosrđe Božje i milost Božju** kao put koji ujedinjuje Boga i čovjeka. Ni na kraj pameti mi ne pada mjeriti **“neizmjerno” – milosrđe Božje**, koje nema granica. **I milost Božju** koju primaju vjernici, a koja nadilazi svako ljudsko očekivanje...

Evo samo nekoliko “natuknica” – kratkih osvrti, na neke pastoralne aktivnosti i socijalne bremenitosti u našoj Biskupiji Butembo-Beni, u okviru ove jubilarne Svetе godine milosrđa.

Biskupija Butembo-Beni, koja se nalazi na sjeveru pokrajine Sjeverni Kivu, na istoku DR Konga, vrlo je prostrana. Od Župe Kanyabayonga, na jugu, do Župe Eringeti, na sjeveru Biskupije, udaljenost je oko 320 km. Da bi se prešla ta udaljenost treba znato odvedeno oko 1400 kršćana.

se voziti dobrim autom dobra dva dana. Biskupija je podijeljena u tri pastoralne zone, a ima već 45 župa i svake godine otvoriti novu župu.

U svakoj pastoralnoj zoni, za ovu jubilarnu Godinu milosrđa, biskup je izabrao po jednu crkvu gdje je on osobno, uz posebnu svečanost, otvorio “sveta vrata” kamo, cijelu Svetu godinu, dolaze organizirana hodočašća vjernika i svećenika, redovnika i redovnica, đaka i učitelja, studenata i profesora.

Završetak Godine posvećenog života, 2. veljače 2016., bila je prigoda za prva velika i dobro organizirana hodočašća u svakoj pastoralnoj zoni. Organizatori i duhovni animatori trodnevnice bili su redovnički poglavari i poglavarice.

Krv kršćana sjeme kršćanstva

Ako je istina da je krv kršćana sjeme kršćanstva, onda se ova biskupija zaista može nadati obilatoj

ubojice se služe samo hladnim oružjem: nož i sjekira, mačeta i kopljje, malj i kamen. Žrtve su redovito seljaci i zemljoradnici u poljima ili na povratku s tržnice. Žene i djeca, starci i mladež koji, rekao bih, nemaju nikakve veze niti s politikom, niti s ekonomijom. Na desetke sela je spaljeno, škole razrušene, školska djeca odvedena kao taoci...

Trojica svećenika redovnika iz Župe Oicha nestala su bez traga. Na Cvjetnicu ujutro jedan svećenik redovnik na putu prema crkvi gdje je trebao slaviti svetu misu teško je ranjen, a njegov pratilac ubijen. Uvečer istog dana, ovdje kraj Butemba, u svojoj rodnoj kući, ubijen je svećenik redovnik koji je bio aktivan u međunarodnoj anketi koja istražuje razloge i počinitelje sustavnih ubojstava. Po toj anketi, u svakoj “crvenoj zoni” gdje se ubojstva događaju, u neposrednoj blizini, stacionirana je državna, pa i međunarodna vojska.

U tjednu prije Duhova, 10. svibnja okrutno je ubijeno 17-ero ljudi, a devetero ljudi je “progutala” šuma; 17. svibnja je bilo 10 ubijenih, a selo zapaljeno, među njima je bilo osmero predškolske djece i dvije starije žene... Sve samo kršćani! Zaista se obistinjuje ona Isusova: “Dolazi čas

Kako proživljavamo i slavimo godinu milosrđa u biskupiji Butembo-Beni

kad će svaki koji vas ubije misliti da služi Bogu" (Jv 16, 2).

Pa dobro, Gospodine Isuse iz Nazareta, i na tebi su se ispunila sva proročstva Starog zavjeta. I ti si Pravednik, Sluga, Jaganjac. Izdan, mučen i razapet... Ali svejedno, ovdje se nama čini da si ti išao daleko, da tvoj izazov nadilazi naše ljudsko shvaćanje i snagu: "Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju i masakriraju... Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan..." (Lk 6, 27. 36).

Ako je tako, i ako želiš da ti imalo sličimo, onda, Gospodine, pošalji Duha svojega i snagom svoje ljubavi, ojačaj nam vjeru, učvrsti ufanje, umnoži ljubav, obnovi lice zemlje obnavljajući naša srca i naš odnos prema tebi i prema čovjeku.

Župno hodočašće

I naša Župa svete Klare, u Misiji Ngengere, pripremila je i organizirala veliko hodočašće u katedralu, u četvrtak 3. ožujka. Oko 1600 školske djece, svi katekumeni koji su se spremali za krštenje, desetak pjevačkih zborova i svi katolički pokreti, svi bračni parovi i pripravnici za Franjevački svjetovni red, naši radnici i mnoštvo vjernika s vjeroučiteljima i svećenicima, u procesiji, moleći i pjevajući, od župne crkve do katedrale prešli su oko 6 km, da s posebnom pobožnošću uđu u katedralu kroz "sveta vrata", sudjeluju u svetoj misi, prime potpuni oprost... Nekoliko dana prije hodočašća nastojali smo dati prigodu za svetu ispovijed svima koji su to željeli, a pomagali su nam i drugi svećenici, kao što i mi pomažemo drugim župama u takvim okolnostima.

Liturgijska slavlja u Velikom tjednu

Veliki tjedan i Uskrs, to su posebna duhovna slavlja i doživljaji u svim župama biskupije, da je to zaista nemoguće opisati. Na Veliki utorak kod nas je posveta svetog ulja u katedrali, obnova svećeničkih obećanja za sve svećenike. Poslije slike mise bilo je agape i

bratski susret s biskupom i svećenicima.

Uskrsno bdjenje Ve-like subote vrhunac je i "eksplozija" radosti odrašlih novokrštenika. U našoj novoosnovanoj Misiji Ngengere, imali smo samo 64 novokrštenika. U našem dekanatu, koji ima pet župa, na uskrsno bdje-nje oko 3600 odrašlih osoba primili su krštenje i prvu svetu pričest, a neki su proslavili i sakrament ženidbe.

Na spomen učenika iz Emausa, u utorak poslije Uskrsa organizirali smo duhovno-profesionalni izlet sa svim radnicima i profesorima. Jedan domaći dijecezanski svećenik animirao je duhovni dio i upoznao nas s novom tehnikom izrade opeka i stolarijskih radova. Upoznali smo novu tehniku izrade školskih ploča od posebnog kita te tretiranje i flaširanje vode. Studio-nika je bilo oko 56. Za "piknik" imali smo svatko po jedan kruh, tri komadića pečenog mesa i bocu pića. Mnogi su rekli da im je to bio poseban doživljaj i da su se prvi put najeli kruha!

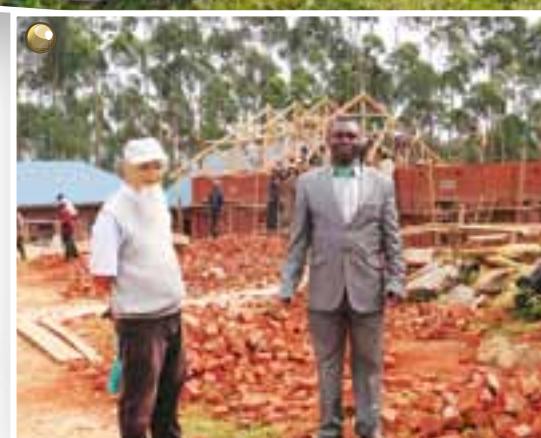
Gradska i crkvena vjenčanja

Na drugu Uskrsnu nedjelju u Crkvi se slavi Nedjelja milosrđa. Tjedan milosrđa je zaista bio poseban. Po programu Biskupijskog centra za pastoral, tog tjedna u svim župama organizirana su gradska, pa onda i crkvena vjenčanja za posebno pripremljene bračne parove koji žive zajedno, a bez sakramenta ženidbe. Predstavnici državne vlasti razili su se po župama da obave gradsko vjenčanje.

Sutradan je bila svečana sveta misa i niz crkvenih vjenčanja. U našoj župi bilo je 27 bračnih parova. U pet župa našeg dekanata u Tjednu milosrđa vjenčano je 1860 bračnih parova.

U istom Tjednu milosrđa bilo je krštenje djece mlade od pet godina od tih novovjenčanih bračnih parova, od "djevojaka majki" i

drugih... U našoj misiji Ngengere imali smo 467 djece za krštenje.

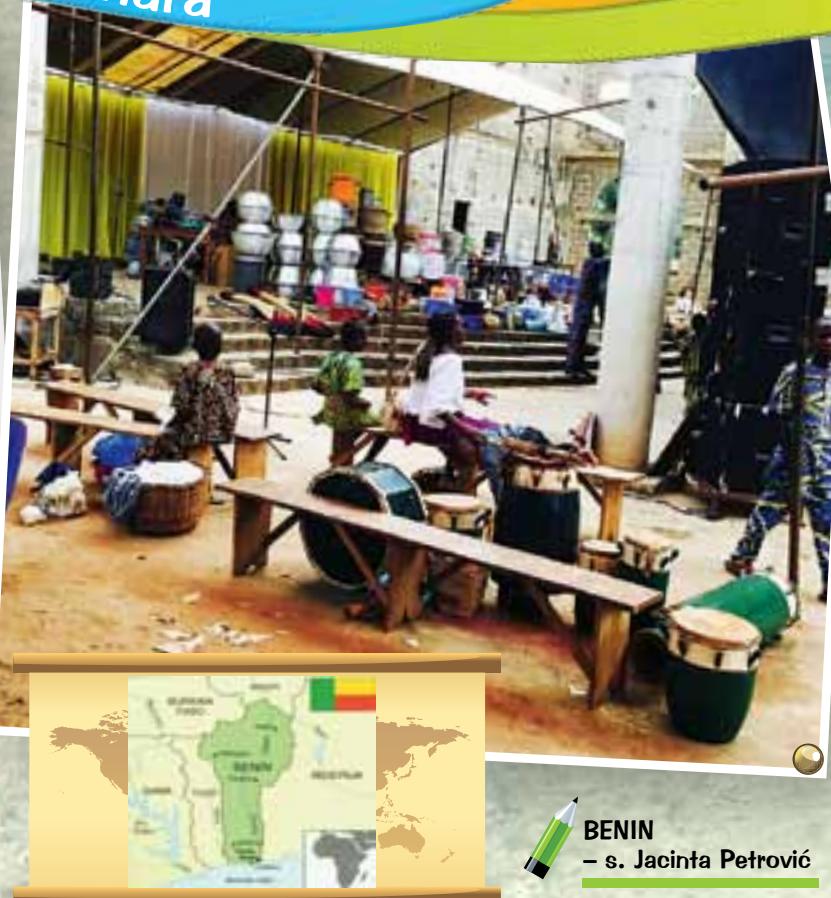
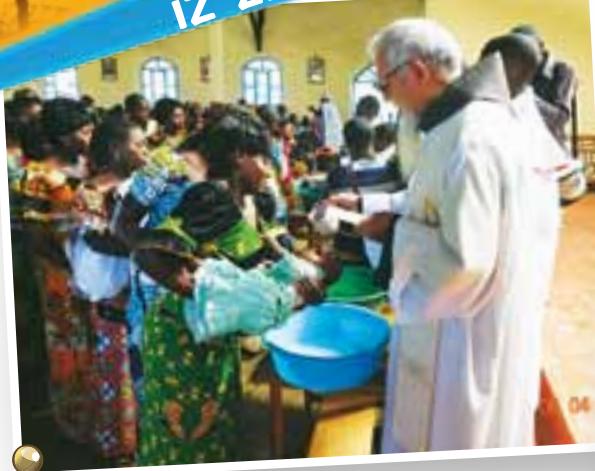

A prema izvještaju lokalnog radija, tog Tjedna Milosrđa u pet župa našeg dekanata kršteno je oko 8720 djece.

Više zastrašujuće nego ohrabrujuće

Površnu i nevještu čitatelju te bi brojke mogle izgledati "fantastične" i ohrabrujuće: Crkva raste! Neka nas je više! Daleko od toga! Godina milosrđa je velik izazov ne samo za misionare, nego i za cijelu Crkvu u Africi. Ove su brojke više zastrašujuće nego ohrabrujuće! One nam očituju da kvasac "radosne vijesti", duh evangelja još nije prodro u dubinu niti preobrazio bit afričkog društva...

Tolike "djevojke majke" imaju i po nekoliko djece... Velik postotak bračnih parova provodi "suživot" bez ikakva vjenčanja. Mnogoženstvo, ne samo u bogatijim krugovima, kao nekada, nego i kod siromašnih, koji nemaju niti 10 koza za miraz za prvu ženu. Mnogi žive daleko od obiteljskog okružja i ne žele trajnih "obveza"

ni odgovornosti, niti prema državi niti prema Crkvi...

Nacionalni Dan učitelja

Papa Franjo veli: "Mi smo pozvani formirati – odgajati savjest bračnih parova, a ne tražiti zamijeniti ih u njihovoj odgovornosti" (AL, br. 37).

Tjedan prije i tijedan poslije Dušova u svim se župama dijelio sakrament svete potvrde. U našoj župi priprema se 155 krizmanika. Tih dana posjetio nas je župnik iz Kitatumba. To je jedna od župa u našem dekanatu. Rekao nam je da priprema 2120 krizmanika.

Kako u cijelom Kongu, tako i u našoj Biskupiji Butembo-Beni, 30. travnja je nacionalni praznik, Dan učitelja. Tog su dana svi učitelji i nastavnici, pedagozi i profesori katoličkih škola, fakulteta i odgojnih ustanova organizirali u duhu Godine milosrđa posebna hodočašća prema trima navedenim crkvama i "svetim vratima".

Naša Župa sv. Klare pripada Katedralnom dekanatu, pa je toga dana biskup predvodio svečanu svetu misu za sve "intelektualce" grada i okolice. U svojoj propovijedi biskup je pohvalio i uzveličao ulogu i rad odgajatelja katoličke školske mlađeži. Usput spominjem da u Kongu svake godine više od pola milijuna mladića i djevojaka polaže veliku maturu ili ispit zrelosti.

Biskup je, između ostaloga, upozorio i pozvao sve učitelje, nastavnike i profesore da budu razboriti i oprezni, da ne stvaraju "dodatnih problema i poteškoća" u školskom sustavu i svojim školama, jer da ih ima već i previše na nacionalnoj razini...

Prodaja iz ljubavi

U Katoličkoj crkvi u Beninu postoji jedan vrlo lijep i koristan običaj koji se zove „prodaja iz ljubavi“. Na taj način nastoji se motivirati vjernike za prikupljanje novca da bi se ostvario neki veći planirani projekt u župnoj zajednici. U našoj župi u Malanhoui takav način prikupljanja novca je dugogodišnja tradicija koja se održava svake godine u mjesecu kolovozu. Već nekoliko godina skuplja se novac za izgradnju crkve, koja se gradi već godinama.

Mnoštvo sampiona u pripremi

Svaka župa određuje svrhu skupljanja novca. Radi ostvarivanja cilja bira se stručno vijeće koje vodi brigu o svim pripremama koje su zahtjevne i velike. Pristupa se razradi plana rada, određuje se tko će što raditi. Upripremi sudjeluju svi: veliki i mali, stari i mladi. Svatko radi ono što zna i može. Pripreme počinju s pisanjem i slanjem pozivnica prijateljima i znancima da bi se uključilo što više ljudi. Zatim se javljaju oni koji žele biti darovatelji. Njihov zadatak je da prikupe što više novca među svojim prijateljima.

Najmanje mjesec dana prije slavlja prodaje iz ljubavi, svake subote navečer održavaju se koncerti župnih zborova i gostujućih pjevača. Isto tako održavaju se razne tribine, zatim nastupaju dramske skupine i razni zabavljaci. Nekoliko nedjelja uoči slavlja nakon svake slike mise „prodaju“ se blagoslovljena voda i sol, koji se nose kući. Svetom vodom blagosljivaju se kuće, a sveta sol se stavlja u hranu. Postoje također i kuverte iznenadjenja. Na kupljenoj kuverti napisan je broj koji je napisan i na određenom poklonu i na sam dan slavlja dobiva se poklon pod istim brojem koji nosi kuverta. Ima i drugih

zabava i igara, kao što su ponuda hrane, ples, pjesma. Da bi se moglo sudjelovati u bilo čemu, treba dati novčani doprinos. Sav prikupljeni novac je dar za župnu zajednicu.

Procesija darovatelja

Sam dan slavlja je nedjeljom. Subotom uoči slavlja služi se sveta misa za sve djelatnike koji su sudjelovali u pripremama slavlja, a na kraju misnog slavlja prinose se darovi koji će se sutradan ponuditi na prodajnoj aukciji, pa tko više ponudi taj dobiva dar. Što se sve dariva? U procesiji darovatelja može se vidjeti sve što postoji u lokalnoj sredini. Što tko ima, to dariva. To je jedan defile ovaca, koza, svinja, kokoši, riba, zečeva, kukuruza, krumpira, rajčica, plodova palma, luka, raznog voća, platna, posuđa, svih vrste pokućstva, slike i kipovi Isusa, Gospe i svetaca, baš sve što netko poželi može kupiti.

Slavlje započinje svečanim misnim slavljem, a za tu prigodu crkva je lijepo okičena. Svi su odjeveni u svečano ruho, koje je sašiveno od posebna platna koje se prodavalо za tu prigodu. Može se vidjeti ljepota i šarolikost boja, a sve to govori o je-

dinstvu i zajedništvu svih vjernika.

Pod svetom misom pjevaju svi zborovi, svatko zna kada i što pjeva i nema zabune. Ministranti poslužuju kod oltara i sve je na razini velike svečanosti. Na kraju svete mise, prije svečana blagoslova, pristupaju predstavnici darovatelja i prinose prikupljeni novac. Odmah poslije blagoslova slijedi iznošenje darova za prodaju. Sve treba teći prema planu, a posebno su važni ljudi zaduženi za reklamu koji najavljaju prodaju, zatim blagajnici te bilježnici koji sve zapisuju, posebno dobiveni novac.

Najprije se iznese određeni predmet s početnom cijenom. Zatim počinje vika i nadmetanje tko će više dati, a tu posebno do izražaja dolazi sposobnost animatora. Što se više više to se bolje prodaje. Tako se može prodati stvar male vrijednosti za visoku cijenu. Zato je važno nadmetanje. U međuvremenu djeca izvlače kuverte iznenadjenja. Igraju se razne igre. Ljudi plaćaju sviračima i pjevačima za sviranje i pjevanje te pritom plešu tako dugo koliko su platili: pet, deset ili petnaest minuta, a to je vrlo zanimljivo. Slavlje traje

dugo u noć,
sve dok ljudi dolaze i
zabavljaju se.
Što duže traje
zabava i aukcija,
to je bolja zarada, a
sve ide za određeni župni projekt.

Ti lijepi i korisni običaji povezuju ljudе u pravo zajedništvo. Stoga vas pozivam da iduće godine dođete k nama na naše veliko veselje. Vama će biti ugodno, a nama korisno.

Sve naše drage prijatelje misija od srca pozdravljaju i zahvaljuju za sve dobro koje činite za misije i nas, misionarke u Beninu,

vaše zahvalne Marijine sestre

HAITI
– s. Ana Uložnik

Cite Soleil ili Grad Sunca nosi krasno ime, ali ne i lijepu stvarnost života njegovih stanovnika. To je bila četvrt u Port-au-Princeu koja je postala prenapučena i prerasla u „grad“, koji je smješten uza samu obalu Karipskog mora, koje je, nažalost, zagađeno smećem i otpadom.

Sretnici s jednim obrokom dnevno

Odavno smo željele posjetiti taj grad, ali ne zbog njegove obasjanoosti suncem, nego uronjenosti u siromaštvo i kriminal. Naime radi se o četvrti u kojoj živi oko 200 000 stanovnika mlađe životne dobi, a nosi tužnu titulu jedne od najsiromaš-

nijih četvrti zemaljske kugle. Nije lako naći prave riječi da bi opisale život ljudi koji žive u četvrti kojom se šire mirisi kanalizacije i opće zagadenosti. Ljudi žive u kućicama izgrađenim od cerada, kartona i starih limova koje su pronašli na nekom otpadu. Veličina tih improviziranih i u nizu poredanih kućica je oko 3×3 metra, a u njima živi i više od deset članova obitelji. U takvim uvjetima jedna ili eventualno dvije prostorije istovremeno su spačvača soba, kuhinja, boravak, WC... Nije neobično da u takvim uvjetima života i opće nečistoće jako puno ljudi obolijeva, a onda i prerano umire, jer nema novca za bolnicu i lijekove. Djeca su okružena prljavštinom, većinom bez odjeće, a ako imaju jedan obrok dnevno, smatraju se sretnicima. Život im je borba za golo preživljavanje, od borbe za hranu do borbe protiv različitih bolesti. Teško je pojmiti, a onda i prihvati da u 21. stoljeću žive ljudi bez struje, bez pitke vode i hrane, bez osnovnih higijenskih uvjeta, kao što su kupaonica i kanalizacija. Mjesto je to vladavine bandi, koje kontroliraju cijelo područje, jer su vlasti digle ruke od njih. Samim tim, domaći ljudi izbjegavaju ulaz-

zak u Cite Soleil, jer je jako opasno, a napose za bijelce. Naime bijelci su prigoda za zaradu jer ih mogu oteti i tražiti veliku svotu novca da bi ih pustili na slobodu. Nažalost, otkupnina je jedno od sredstava za preživljavanje bandi.

Unašoč siromaštvu, žive velikom nadom

Naš utemeljitelj Josip Stadler govorio je nama služavkama Maloga Isusa: „Pomozi siromasima kad god možeš, pa će i tebi Bog.“ Stoga smo s. Liberija i ja odlučile otići u taj dio grada s američkom organizacijom „Reiser Relief“, koja pomaže tim ljudima. S nama su bila i dva službena fotografa organizacije, koji su fotografirali, a mi smo nastojale biti što diskretnije, da ne bismo izazivale pozornost i stvarale neugodne situacije. Upozorili su nas da ne nosimo ništa od osobnih stvari, a napose ne dokumente, torbicu ili mobitel. Ljudi već prepoznaju vozila te organizacije jer im svakodnevno doniraju dva-tri kamiona pitke vode. Upravo ta pomoć osigurava siguran i miran prolazak vozila organizacije kroz ta naselja. Potresno je bilo vidjeti ljudi i djecu kako trče s kantama za vodu, pri čemu

nisu znali bi li se prije umili, napili ili odnijeli vodu kući. Moramo priznati da smo ostale šokirane uvjetima i pogodene stvarnošću, a onda i našom ljudskom nemarnošću i neodgovornošću za braću koja su siromašna i trpe od gladi i žedi. U nama su se javljala pitanja zar doista ne možemo učiniti ništa da se stanje popravi, zar smo doista toliko slijepi da jedni od nas bacaju hranu, a drugi gladuju, zar doista živimo u svijetu u kojem jedni zaborave zatvoriti vodu nakon polusatnog tuširanja, dok drugi nemaju niti času vode za piće...

Mi sestre bile smo im zanimljive. Djeca su nam trčala ususret, ali su tražila i nešto za pojesti, a onda i koji zagrljaj više. Poneko dijete nas je i „ugrizlo“ da bi vidjelo kako se naša bijela koža crveni. Ljudi u Cite Soleilu nemaju hrane, pa pronalaze razne načine preživljavanja: od prekopavanja smetlišta pa do izrade kolača od blata. Taj kolač, nakon što ga osuše na suncu pojedu ili prodaju, a time uzrokuju mnoge bolesti i prerane smrti.

Popularnost hrvatskih nogometara

Poseban je bio i trenutak kad su čuli da smo s. Liberija i ja iz Hrvatske. Zanimljivo je kako djeca u dobi od pet do osam godina, koja nemaju televizor, znaju za hrvatskog nogometara Luku Modrića, ali i mnoge druge. Jednostavno, svi ga vole. Kad su čuli da smo iz iste zemlje, onda su djeca „zaključila“ da sam sigurno sestra od Luke Modrića, govoreći: „I ona je mala i plava, baš kao Luka.“ Bila je to „udarna vijest“ u cijeloj četvrti da su vidjeli sestruru Luke Modrića i nikakvo razuvjerjavanje nije pomoglo.

Budući da je Haiti zemlja u kojoj ljudi žive za nogomet, kad je prijenos utakmice, oko jednog

dostavljamo u prilogu pokazuje njezinu kuću i govorim sve. Uza sve siromaštvo koje smo vidjeli u tom kvartu, vidjeli smo djecu, ali i ljude koji žive s velikom nadom u srcu za bolje sutra. Tu nadu u njima bude i misionari koji su došli iz različitih zemalja svijeta da bi ublažili njihove patnje. Ni misionarima koji su тамо, koji u toj četvrti već godinama žive, nije nimalo lako, jer su često mete napada, pljački, a ponekad i kidnapiranja od „profesionalnih“ kriminalaca, živeći tako u veliku riziku za vlastiti život.

malog televizora skupi se više od 100 ljudi koji zajednički sakupe po koji sitni novčić da bi upalili televizor na bateriju i mogli pratiti utakmicu, to smo vidjeli upravo taj dan. Vjerovali ili ne, naši nogometari nama su ulaznica u svjetove i živote ljudi u Haitiju za koje nismo ni sanjale da postoje. Hvala im na tome, zato i mi navijamo s našom djecom u Dječjem domu „Kardinal Stepinac“ za Hrvatsku i pratimo nogomet svim srcem. Drago nam je da je i u našem domu petero djece iz te četvrti našlo svoje utocište i topli dom.

Ovo nam je bila velika životna pouka da budemo Bogu zahvalni za sve ono što imamo u svojim životima te da svoja srca otvorimo potrebnijima od nas samih. Ovi ljudi žive s nadom da će dragi Bog pogledati i njih i njihove živote te im dati bolju i svjetliju budućnost. Također žive s nadom da ćemo se i mi vratiti jednog dana s malo pomoći više.

Osjećaji tuge i radosti

Naši osjećaji su se izmjenjivali od tuge do radosti. Dirljiv susret bio je s jednom djevojčicom koja nas je odvela do svoje kućice, pokazavši nam gdje živi. Nema riječi koje to mogu opisati. Slika koju

S. ANTONELA MEDIĆ MISIONARKA U EKVADORU

Učimo ljudе da su vrijedni i voljeni

S. Antonela Medić pripada družbi sestara Službenica milosrđa, koja je u Hrvatskoj poznata kao ančele. Već jedanaest godina djeluje u Ekvadoru, u Južnoj Americi, zajedno sa s. Klementinom Banožić i s. Ivom Jelić. O Službenicama milosrđa u Ekvadoru snimljen je dokumentarni film *Madrecitas*. Sa sestrom smo razgovarali u prigodi njezina posjeta domovini.

Ići tamo gdje ne poznaju Krista

?

Sestro, kad ste osjetili da želite biti misionarka?

!
Kažu da Božji poziv uglavnom počinje od ideje da se bude redovnica, redovnik ili svećenik, pa da nakon toga dođe poziv za misije. Međutim taj je redoslijed kod mene malo drugačiji. Kad sam bila dijete, u rodnom Segetu Donjem, kod Trogira, naš velečasni Jure nas je uvijek hranio duhovnom literaturom i *Svetim pismom*, a usto i primjerima svetaca i naših hrvatskih misionara, koji su već tada dje-lovali u cijelom svijetu. Tako da sam se kao dijete, podržana župnikom i svojim roditeljima, počela zanimati za to tko su katolici, kako žive, kako mi kao katolici trebamo živjeti i kako mi, kao misionari, možemo pomoći u svijetu gdje se još ne poznaje Krist. Već sam

tada, kao djevojčica, odlučila da će ili živjeti tako ili nikako.

?

Kako to da ste otišli u Ekvador?

!
Mi redovnice, da bismo pristupile doživotnim zavjetima, pišemo molbu uglavnom vijeću Družbe, koje se nalazi u Italiji, te sam uz tu molbu napisala i onu da pristupim misijama, jer mi je to bio životni san. Tako da su mi, uz dozvolu da mogu pristupiti doživotnim zavjetima, poglavari rekli da se otvara put u kojem će moći ostvariti svoj misionarski poziv te da je trenutna potreba u Južnoj Americi, u Ekvadoru. Od 18. prosinca 1984. hrvatska provincija Službenica milosrđa otvorila je misiju u Ekvadoru. Prve tri sestre bile su s. Klementina Banožić, s. Lukrecija Mamić i s. Lenka Čović. Tako da smo već prije više od trideset godina započeli taj misionarski

apostolat u Južnoj Americi. Trenutno je petnaest sestara iz naše družbe u Ekvadoru te smo od njih tri rođene u Hrvatskoj, s. Klementina Banožić, s. Iva Jelić i ja, tri su sestre iz Italije, a devet je sestara domorotkinja.

Važnost rada s djecom

?

U kojim ste dijelovima Ekvadora i što sve radite?

!
Trenutno u Ekvadoru imamo četiri zajednice – dvije su prisutne na sjeveru Quita, gdje je siromašan kraj, jedna je u provinciji Cotopaxi, koja se nalazi u Andama i zove se Palo Quemado, a četvrta je na obalama Tihog oceana, u gradu Esmeraldasu. Ponajprije kao misionari naviještamo Kristovu riječ među onima koji ju nikada nisu čuli ili koji su čuli o njoj tek u prolazu, no ja ne mogu nositi Krista osobi koja umire

od gladi ili bolesti. Kad smo došli u Esmeraldas, mnogo je djece do jedne godine starosti umiralo – što od gladi, što od bolesti. To je bilo pretežito od upale pluća, jer ima močvarnih predjela, pa dok su kiše, koje traju šest do osam mjeseci, ljudi više žive u vodi no na zemlji. Sestre su razmišljale što bi se moglo učiniti da bi se pomoglo toj djeci te su radile mnogo na prehrani djece, održavajući tečajeve za žene i majke kako odabratи prave namirnice da povećaju imunitet djece ili barem sprječiti izglađnjelost pred umiranje. Djeca su uglavnom provodila dane na ulicama. Ako roditelji rade, to za majku znači pranje odjeće na rijeci, a očevi idu barkom loviti ribu. Tako da nema tko čuvati djecu, pa ona ostaju na ulicama ili zaključana u kući. Sestre su i u tome vidjele potrebu, tako da smo otvorile dječji vrtić, da djeca ne budu ostavljena sama na ulici. Na početku ih je bilo trideset, pa četrdeset, a zatim smo uz pomoć Ministarstva za odgoj djece i mladih imali projekte u kojima nam je ono pomoglo u plaćanju djelatnika i prehrane za djecu. Tako da smo posljednje godine imali dva vrtića – država je pomagala 130 djece u jednom i 60 u drugom. No to nikada nije bilo dovoljno za pomoći svoj djeци kojima je pomoći potrebna. Zato smo, osim toga što je država pomagala, uzeli od trideset do pedeset djece na svoju ruku u svakom vrtiću. Kao službenice milosrđa, znamo da ništa ne možemo imati na svoje ime, niti nam išta može finansijski pripadati. Uputile smo molbu u Papinska misijska djela u Zagrebu i tražili pomoći, da bi naši Hrvati mogli djelovati po nama i pomoći djeци u Esmeraldasu svojim dobrovoljnim prilozima. Zahvaljujući tomu, mogli smo proširiti vrtiće i time pomoći više djece. Ponajviše se brinemo za njihovu prehranu, da bi ta djeca mogla imati raznoliku hranu i da nije uvijek za jelo isključivo riža – ako uopće i nje ima. Preporučujemo pečenje ili kuhanje banana, ako imaju kokoši da se pojede jaje ili ulovi koja riba. Počeli smo s tom raznovrsnom prehranom, kako za djecu, tako i za djelatnike i njihovu djecu. Kako smo pomagali djeci, tako smo usavršavali malo i naše djelatnice, jer u početku nisu sve imale srednju školu. Gledajući unazad posljednjih deset godina, što

smo proveli u Esmeraldasu, možemo zahvaliti Gospodinu i hrvatskom narodu u domovini i izvan nje, jer su naše odgajateljice sada profesionalne i imaju diplome te se na taj način mogu bolje dati djeci.

?

Koja je razlika u odgoju u Hrvatskoj i Ekvadoru?

!

U Hrvatskoj imamo roditelje koji se brinu o nama, imamo sobe u kojima spavamo i odmaramo se, jedemo, pohađamo vrtić dok roditelji rade. U Ekvadoru su djeca u vrtiću zbog prehrane, svoje sigurnosti i učenja. Unatoč mogućim konfliktima unutar nje, obitelj ipak u Hrvatskoj funkcioniра, dok u Ekvadoru ne postoji brak kakav mi poznajemo, nego "ujedinjenje muškarca i žene", u kojem oni odluče živjeti zajedno i imati djecu. Problem je što ta ujedinjenja traju vrlo kratko, jer se zbog konflikata ubrzo razidu, pa roditelji odu svaki svojim putem, ostavljajući često djecu na ulici.

Ukoliko postoji baka, s bilo čije strane, djeca često ostaju s njom. Nakon nekog vremena žena može upoznati muškarca koji joj pomaže, pa može ponovno uzeti svoju djecu te obećaje skrbiti za sve njih i pružiti im školovanje, no ni te nade ne traju dugo. Ta druga ujedinjenja također brzo pucaju te djeca budu podijeljena – jedna odlaze s ocem, a druga s majkom. Treća ujedinjenja su ta koja najčešće opstaju te se konačno javlja osjećaj da su djeca i majčina i očeva.

Djeca u Ekvadoru otpočetka nemaju osjećaj sigurnosti, sve se čini labilno, nemaju nježnosti, ljubavi i sve što poznaju je borba za opstanak i preživljavanje. Kao službenice Milosrđa, tako prihvaćamo djecu čiji roditelji rade, ali poglavito onu koja su siromašna, koja nemaju za prehranu i bivaju ostavljena na ulici zbog manjka roditeljske pažnje. Možda nikada nećemo uspjeti zamijeniti tu osnovnu ljubav i pozornost koju trebaju pružiti roditelji, ali im malo-pomalo pokušavamo pokazati da su vrijedni, voljeni i da smo mi uvijek uz njih.

Preko akcije MIVA svi smo misionari

?

Zašto je misionarima važno vozilo i akcija MIVA?

!

Vozimo se autima, motorima, konjima, ali često i pješice. Stanovnici u visokim Andama nemaju vozila, a ako im se što dogodi, najbliži grad je udaljen sat vremena. Cesta kroz Ande je makadam kroz koji jedva prode vozilo, a za velikih kiša, koje traju od šest do osam mjeseci, ponekad potpuno nestane. Cijela se brda odranjavaju i mogu biti samo zahvalna Gospodinu što su službenice milosrđa uvijek ostale na životu u svim tim nepogodama. Vozilo ne služi da bi nama bilo udobno, nego je sredstvo kojim dolazimo do ljudi i po kojem možemo pomoći ljudima. Zahvaljujući Papinskim misijskim djelima u Hrvatskoj i njihovoj akciji MIVA, kupili smo džip koji ima duple kočnice i brzine. To je vozilo koje može ići u visoke Ande i zahvaljujući kojem u svim vremenskim prilikama možemo izvršavati svoju misiju i dolaziti do naroda. Veoma smo zahvalne svima koji pomažu Papinska misijska djela, jer u misiji u Ekvadoru nismo prisutne samo mi sestre, nego svi vi u Hrvatskoj po vašoj pomoći.

Razgovarala: Ines Sosa Meštrović

Da kršćani, sudjelujući u sakramentima i razmatrajući Sveti pismo, postaju sve svjesniji svoga blagovjesničkog poslanja.

Uočiti nam je da bez primanja sakramenata i razmatranja Božje riječi, u kojima se čuva sveta duhovna snaga, nije moguće udovoljiti blagovjesničkom poslanju. Dobra žetva i urod u rujnu mjesecu se prepoznaće. Naš "rujan" nastupi kad navjestitelj počne svoj sveti posao. Sva dobra "ulaganja" na kraju imaju svoj vidljivi učinak. Sedam svetih sakramenata u svojim pojednostima hrana su za vjernika, hrana je to i osnovna podloga za duhovni napredak. Od rođenja pa do smrti upotreba sakramenta i navještaj Božje riječi biva nezaobilazna stvarnost, za što je Krist, naš Učitelj, htio da se u svakom "izdanju" ljudskog i vjerničkog življenja osjeti koliko i što svaki pojedini sakrament daje kršćanskomu nastojanju. Krštenju je "zadatak" pokrenuti sve duhovne i tjelesne moći kod svakoga pojedinog krštenika. Dakako, uvijek uvažavajući starosnu dob krštenika. Dijete ima

djetinje zadatke, mladić i djevojka imaju zadatke prilagođene uzrastu i mogućnostima, otac i majka, svaki na svoj način preuzimaju slike zadaće u širenju kraljevstva Božjega, dok stariji, osobito oni koji su tjelesno nemoćniji, pozvani su se molitveno zauzeti i pozitivno u tom smjeru dje-lovati na svoje mlađe. Krštenjem se počinje kršćanska "životna utrka" za što svršishodnije postignuće zacrtana cilja. Sudjelujući u tom temeljnom sakramentu, kršćanin ulazi u prvi razred osnovne Kristove škole, škole s domaćim zadaćama.

Sa svetom potvrdom dolazimo na viši stupanj spremnosti: povrditi svoje (mladenačko) opredjeljenje za Krista, za njegov nauk, za njegovo evanđelje. Ispunjnjem "norme" za primanje svetih sakramenata kršćanske inicijacije (krštenje, krizma, pričest) – kao da smo se popeli na visoku uzvišicu, s koje nema odstupanja. Postaje se svjestan svoga blagovje-

ničkog poslanja. Počinje "viši stu-panj" pripravnosti za "bojeve Božje". U toj "borbi" uzimamo česti "obrok" hrane, hrane duhovne, koja se nalazi u tajni svete Pričesti. Po toj hrani, poput svetog Ilje, lakše ostajemo na "uzvišici", na našem brdu Horebu. A za slučaj posustajanja, pa i sporadičnih "gubljenja pozicije", na usluzi nam je sveta isповijed. Božje je milosrđe veliko, Božje "razumijevanje" je bezgranično, njegova ljubav je uvijek na duhovnoj usluzi: Bože dobiti, pomoli nam da to pametno i uvijek na vrijeme hrabro iskoristimo!

U tri preostala sveta izvorišta (sveti red, ženidba i sveto pomazanje) daje nam se "zalog" budućih koraka, narednog djelovanja u suočavanju s novim poteškoćama, koji nam daje dodatnu "infuziju" za osvježenje, za blagovjesničko djelovanje. Hvala ti, Gospode, za tolike milosne dare po kojima postajem veseliji navjestitelj tvog otkupljenja.

**mons. Slobodan Štambuk,
biskup hvarsко-bračко-viški**

Kardinal Arinze o evangelizacijskoj eksploziji crkve u Africi

Kardinal Francis Arinze, umirovljeni pročelnik Kongregacije za bogoštovlje i sakramente, osvrnuo se u razgovoru za The Wanderer na iznimani rast Crkve u Africi, povjesnu pozadinu katolicizma na tom kontinentu te na izazove i nade s kojima se Crkva suočava u tom dijelu svijeta.

Vjera u Africi cvjeta: od dva milijuna do oko 200 milijuna katalika samo u prošlom stoljeću. Dio objašnjenja te evangelizacijske eksplozije kardinal Arinze – inače sam Afrikanac, podrijetlom iz Njigerije – vidi u velikom misionarskom zalaganju, Providnosti koja je pripremila stanovnike Afrike na primanje kršćanstva kroz njihovu prethodnu religijsku pozadinu, kao i spremnosti prvih Afrikanačaca da prime misionare, koji su gradili škole i promicali napredak stanovništva. Premda se Kristovo evanđelje ne povećava u sadržaju tijekom vremena, ono može rasti u broju glasova koji ga navještaju, u broju srdaca koja su ga upila, u broju načina kako ga se može živjeti. Crkva je bila dobra vijest za Afriku – rekao je kardinal.

Kulturni imperijalizam i ideološke kolonizacije

Snažno je osudio „kulturni imperijalizam“ raznih „organizacija, čak i vlada, koje uvjetuju pružanje financijske pomoći Africi prihvaćanjem protuevandeoskih uvjerenja, osobito po pitanju obitelji.“ Nameće se – objasnio je – prihvatanje kontracepcije, koja očituje „negativan stav prema djeci“; djecu se smatra „problematičnom“ te se govori: „što manje djece, to bolje“.

„Umjesto radosti zbog dolaska novoga života“ Afrika bi prema njima trebala „biti spremna poduzeti mjere“ protiv života „ubijanjem nerođenoga djeteta (pobačaj) ili sprječavanjem začeća djeteta (kontracepcija)“ – objasnio je kardinal.

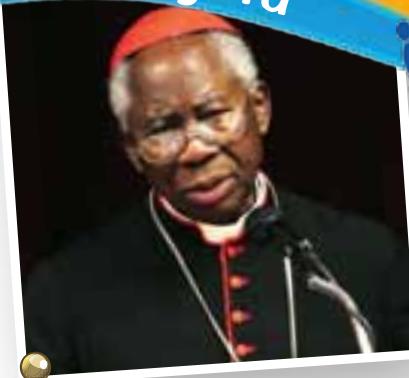
„Postoje organizacije i vlade koje pokušavaju uvjeriti afrička vladajuća tijela da prihvate te mjere. I kad kažem ‘pokušavaju uvjeriti’, želim reći da ne samo nastoje predložiti, nego nametnuti“ – ustvrdio je nigerijski kardinal, podsjećajući kako je papa Franjo snažno osudio takve „ideološke kolonizacije“.

Kao odgovor na takva nastojanja, Crkva u Africi treba „potaknuti na vjernost evanđelju“. Istaknuo je kako je „učiteljski autoritet Crkve jamstvo koje je dao Krist da pape i biskupi neće zavesti njegov narod“ u pitanjima vjere i morala. „Vjernost crkvenom učiteljskom autoritetu je važna: čitava sveta Predaja Crkve, čitanje evanđelja i cijelog Svetog pisma te njihovo magisterijalno tumačenje“.

Važna uloga obitelji i laika

Kardinal Arinze je istaknuo primjer svećenika koji je njega krstio – danas blaženika – o. Cypriana Michaela Iwene Tansiјa. „On je jednostavno bio ponizni župnik koji je kao prioritet imao posvećenje kršćanskih obitelji“ – posebnu je pažnju pružao „izgradnji laika za obiteljski život“, a plodovi njezina rada vidljivi su i danas.

Naglasio je važnost doprinosa laika u Crkvi, ustvrdivši kako je njihovo svjedočanstvo po pitanju obitelji, pobačaja i kontracepcije „u određenom smislu odlučnije od svjedočanstva klerika“. „Ako svećenik ili biskup progovori o pobačaju, ljudi kažu: ‘Naravno, to i očekujemo da kaže.’ Ako međutim progovori laik poput njih, osoba koja s njima dijeli tegobe i iskustva svakodnevnoga života te izazovne probleme podizanja obitelji, onda se zapitaju. Tada shvaćaju da kršćanstvo nije samo ideal, nije samo teorija koja je divna za promatrati, nego je i stvaran život, način života koji se doista može ostvariti. Stoga je formacija laika apsolutno odlučna u tim pitanjima

– laici su ti koji na vladajućim položajima donose odluke“ – objasnio je kardinal.

Napomenuo je važnost poticanja gospodarskog razvoja, dodavši međutim da „nije zadaća Crkve promicati ekonomski razvitak. Umjesto toga, Crkva treba biti uključena u formiranje mentaliteta koji je potreban za one na položajima vlasti“, ne bi li donosili ispravne odluke ukorijenjene u evanđelju i krepostima pravednosti i nepristranosti.

Izazov formacije i javnoga života

Kao izazov za Crkvu u Africi istaknuo je formaciju svećenika, osoba posvećenoga života i laika. „Kad sjemeništari dolaze u velikim brojevima, postaje teže brinuti se o njima. Ako imate veliku bogosloviju s 400 bogoslova, teže je voditi brigu o njima nego kad ih je 50. Vrhunska kvaliteta formacije je stoga pravi izazov. Premda nam se svida kvantiteta“ – rekao je kardinal – „kvaliteta je itekako nužna.“

Također je naveo izazov vjeroslovijesti i javnoga života. „Premda ne želimo miješati religiju i politiku, naša vjerska uvjerenja trebaju utjecati na javni život – naša načela, naši motivi, ideali koji oblikuju naš život. Stoga, kršćanske krjeposti“ poput solidarnosti i supsidijarnosti „treba razvijati“.

Tradicionalna religija pripremila tlo za prihvatanje kršćanstva

Kardinal Arinze osvrnuo se i na pitanje tradicionalne afričke religije, koja – kako je istaknuo – nije animizam ili fetišizam, nego općenito znači vjeru u jednoga Boga i duhove, što uključuje duhove predaka. „To je religija koja se sastoji

vijesti iz Crkve u svijetu

u štovanju Boga, duhova (dobrih i zlih) i predaka. Njihovo štovanje zlih duhova je jednostavno prinosjenje neke žrtve sa stavom: 'Molim te, ostavi nas na miru. Ne želim imati ništa s tobom'. Njihovo štovanje Boga" – nastavio je afrički kardinal – „bilo je najsvećanije, ali rijetko, zato što nisu znali što mu prinijeti.“ Pitali bi se: „On je tako uzvišen i vrhovni – što mu možemo dati?“.

„Tradicionalna afrička religija bila je vjera koja je poznavala žrtve

i molitve i osobito je imala osjećaj za sveto, da ljudsko biće nije sve“ te da stoga mora „priznati Vrhovno biće kroz molitvu, a osobito putem žrtve.“ „Kad je kršćanstvo došlo, posebno katolicizam sa žrtvom, bilo je prihvaćeno. Neke inačice kršćanstva ne uključuju žrtvu – imaju molitvu, pjevanje i propovijedanje, ali nemaju zapravo žrtvu. U Katoličkoj Crkvi je žrtva središnja. Ne bismo mogli zamisliti Katoličku Crkvu bez svete euharistije: žrtve i sakramenta. Ona ispunjava

ljudsku dušu daleko više nego što mi to možda shvaćamo“.

U tom pretkršćanskom religijskom kontekstu, uronjenu u pojam žrtve, kršćanstvo je bilo lakše prihvaćeno – kako je rekao kardinal Arinze – poput podnevног sunca za ljudе koji su ga tražili na jutarnjem nebu. „U tom smislu, jasno je da je tradicionalna afrička religija kao vjerska pozadina bila providnosna za prihvaćanje kršćanstva i njegov daljnji rast u Africi“.

(Radio Vatikan)

Mlada Katolička crkva u Mongoliji proslavila je 28. kolovoza 2016. svećeničko ređenje svojega prvog svećenika domorodca, Josepha Enkha Baatara. Biskup Wenceslao Selga Padilla, apostolski prefekt Ulan Batora, predvodio je obred svećeničkog ređenja u katedrali svetih Petra i Pavla u glavnom gradu Mongolije Ulan Batoru.

„Zahvalujem Gospodinu, koji me pozvao u svećeničku službu. Zahvalan sam svim ljudima koji su mi pomogli odgovoriti na ovaj poziv. Nadam se da će uskoro biti i drugih zvanja za svećeništvo i posvećeni život među mladima u Mongoliji“, rekao je ređenik. „Ređenje vlč. Josepha

MONGOLIJA

Prvi domaći mladomisnik

Enkha Baatara još nam je više posvijestilo Božju milost koja djeluje u našoj mlađoj zajednici. Bio je to nezaboravan dan u povijesti Katoličke crkve u Mongoliji“, istaknuo je o. Prosper Mbumba, misionar iz Konga na službi u Mongoliji, opisujući ozračje velike radoći i žarke molitve u mjesnoj katoličkoj zajednici. Biskup Wenceslao Padilla, koji je pratio duhovni put mladomisnika, u propovijedi je rekao da je to ređenje kao rađanje. Crkva u Mongoliji rodila je svoje prvo dijete, kao mладa majka. Na slavlju ređenja koncelebriralo je više od 40 svećenika, dok je više od 1500 ljudi sudjelovalo u tome povijesnom događaju, uključujući i službene predstavnike: gradske, državne i diplomatske. Među koncelebrantima je bio i mons. Lazzaro Heung-sik You, biskup južnokorejske biskupije Daejeon, gdje je mladomisnik studirao, i mons. Oswaldo Padilla, nuncij u Koreji i Mongoliji. Uime kardinala Cresenzija Sepea, nadbiskupa Napulja, došao je o. Modesto, redovnik misionarske družbe konzolatina, koji već godinama djeluju u Mongoliji. Prisutna mladomisnikova

majka prihvatala je sina kao svećenika i istaknula da je to za nju posebna čast. Poglavar Dambajav, iz budističkog samostana Dashi Lin Choi, također je bio prisutan. Riječima ohrabrenja obratio se mlađom svećeniku, potvrđujući da budisti imaju dobre odnose s katalicima. „Mi učimo od njih, a oni uče od nas. Mi smo sretni da je jedan od nas Mongola postao svećenik u Katoličkoj crkvi.“ Poglavar budista stavio je *khadag* (tradicionalna plava budistička marama) oko vrata novozaređenog svećenika. U budističkoj tradiciji plavi *khadag* simbolizira nebo i označava čistoću, dobru volju i suošćećanje. Tu gestu svi prisutni popratili su oduševljenim pljeskom.

Joseph Enkh Baatar je 2014. godine bio zaređen za đakona u Daejeonu, u Južnoj Koreji, gdje je studirao, a u Mongoliju se vratio u siječnju 2015. godine. U Mongoliji je dosada kao đakon služio u raznim župama. Danas u Mongoliji pastoralno djeluje oko dvadeset misionara i pedeset časnih sestara, iz dvanaest raznih družbi.

Crkva je u novije vrijeme u Mongoliji prisutna tek 24 godine, od 1992. go-

dine, kad su uspostavljeni diplomatski odnosi između Svetе Stolice i Republike Mongolije i kad je otvorena misija u Ulan Batoru, povjerena misionarima Družbe Bezgrješnog Srca Marijina iz Scheuta, koja je 2002. godine proglašena apostolskom prefekturom. Djelo apostolata raznih redovničkih družbi prisutnih u Mongoliji, koje cijene i državne vlasti, donijelo je plodove, što je razvidno iz laganog, ali stalnoga porasta obraćenika na katoličanstvo i sve većega zanimanja mladih vjernika za svećeništvo i posvećeni život. To potvrđuje i svećeničko ređenje Josepha Enkha Baatara, koji je rođen 1987. u nekršćanskoj obitelji. Kad je imao sedam godina, s Katoličkom crkvom upoznala ga je njegova sestra, koja ga je prva poučavala u vjetri. Kršten je 1999. godine. Poslije završetaka srednje škole želio je stupiti u sjemenište, ali su mu obitelj, prijatelji i sam biskup savjetovali da najprije završi studij. Završio je biokemiju na Mongolskom međunarodnom sveučilištu, koje vode korejski protestanti. U bogoslovno sjemenište u Daejeonu stupio je 2009. godine. (RV)

DEŽVICE

Misijska radionica u školi animatora Vrhbosanske nadbiskupije

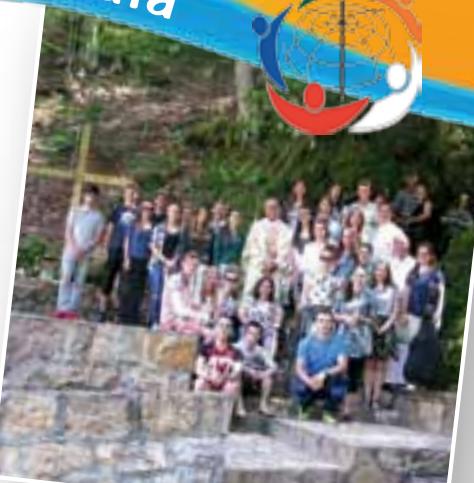
Upetak 1. srpnja 2016. u Župi Gospe Snježne u Deževicama započela je osma specijalizacija animatora Vrhbosanske nadbiskupije. Osam župa Vrhbosanske nadbiskupije imalo je svoje predstavnike na ovogodišnjoj specijalizaciji: iz Sarajeva, Radunica kod Žepča, Zenice, Novog Travnika, Gromiljaka i Sivše. Sudjelovalo je i troje mladih iz Makedonije. Program je započeo svetom misom, koju je predvodio prof. dr. Šimo Maršić, ravnatelj Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih "Ivan Pavao II.", koji je u prigodnoj propovijedi mlade pozvao da svojim primjerom svjedoče vjeru te budu pravi primjeri animatora. Mladež je pozdravio i uputio dobrodošlicu domaćin, župnik vlč. Marin Marić. Toga petka na programu su

bile plesna radionica, radionica "rad po dobi" te dio posvećen vještinama prezentiranja. Dan je završio molitvom, koja je uvijek najvažniji dio ovoga programa – vrijeme je to u kojem animatori, na poseban način, daju prigodu Bogu da ugradi elemente svoje milosti u njihov prilično zahtjevan put kršćanskog animatora.

Drugi dan, subota 2. srpnja, protekao je u radosnu i kreativnu ozračju, uz ples i marljiv rad mladih animatora i njihovih instruktora. U prijepodnevnom dijelu programa održane su molitvena, karitativna, biblijska radionica te radionica za rad s ministrantima. Tijekom tih sadržaja animatori su se mogli upoznati s načinima rada u tim segmentima te najboljim modelima kojima će svojim radom

privući i zadržati mlade u župnim zajednicama. Radionica o stilu planiranja i vođenja obuhvatila je jednako značajan aspekt rada s mladima.

Nedjelja, treći dan specijalizacije animatora, obilježen je misijskom radionicom. Kao gost predavač u posjetu je bio don Ivan Štironja, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini. Njegovo predavanje, sudeći prema reakcijama sudionika, mnogi će dugo pamtit. Naime kratkim filmovima i upečatljivim svjedočanstvima vlč. Štironja uspio je približiti mladima veličinu malenosti stanovnika siromašnih zajednica Afrike. Njihov iskren osmijeh i molitva dokaz su da je sreća na dohvat ruke, samo ju treba znati prepoznati u malim stvarima, a to definitivno

nisu materijalna bogatstva, kojima smo često zaokupljeni. Program je nastavljen misnim slavlјem, koje je predvodio don Ivan na obližnjem vrelu svetog Jaka, gdje su se pridružili i vjernici župe. U svojoj je propovijedi još jednom naglasio važnost pomaganja i skromnosti u svakodnevnom životu. Program toga dana ostavio je za sobom snažan trag, i novu dozu entuzijazma za sve što je slijedilo u sklopu te Osme specijalizacije animatora Vrhbosanske nadbiskupije. (**Mladicentar**)

SARAJEVO

Novi nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini

Mons. Luka Tunjić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije, imenovan je nacionalnim ravnateljem Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini dekretom pročelnika Zbora za evangelizaciju naroda kardinala Fernanda Filonija od 16. lipnja 2016.

Monsinjora Tunjića dekret je zatekao na službi generalnog vikara Vrhbosanske nadbiskupije, a naslijedit će dosadašnjeg nacionalnog ravnatelja don Ivana Štironju, koji se po želji svojih prepostavljenih vraća u rodnu biskupiju.

Novoimenovanom nacionalnom ravnatelju mons. Tunjiću najiskrenije čestitamo na ovom imenovanju i želimo mu obilje Božjega blagoslova na novoj službi koja mu

je povjerena. Mons. Tunjić stupa na novu dužnost i preuzima službu početkom rujna, u prisutnosti predsjednika BKBiH-a kardinala Vinka Puljića i dosadašnjeg nacionalnog ravnatelja PMD-a u BiH.

Mons. Luka Tunjić rođen je 19. listopada 1963. u obitelji Stjepana i Ljube, r. Brkić, u mjestu i Župi Vukanovići, pokraj Kakanja. Osnovnu je školu pohađao u Tršcu i Vukanovićima, sjemenišnu gimnaziju u Dubrovniku, a filozofsko-teološki studij u Sarajevu, gdje je i zareden za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, 29. lipnja 1989. Poslijediplomski studij pohađao je u Rimu od jeseni 1992. a magistrirao je dogmatsku teologiju 16. lipnja 1995. Nakon toga pastoralno je djelovao

u Župi Čajdraš te obnašao službu ravnatelja novoosnovanog Katoličkoga školskog centra "Sv. Pavao" u Zenici, nakon čega je imenovan ravnateljem KŠC-a u Tuzli. Potom je imenovan ravnateljem KŠC-a i rektorom Nadbiskupskog sjemeništa "Petar Barbarić" u Travniku. Od 30. lipnja 2008. obnaša službu generalnoga vikara Vrhbosanske nadbiskupije, gdje ga je i zateklo novo imenovanje. (**missio.ba**)

NOVA MOKOŠICA

Misijska animacija u Župi Svetе obitelji

U sklopu programa 28. susreta misionara i misionarki Crkve u Hrvata, koji je od 4. do 7. srpnja održan u Dubrovniku, misionari su posjetili nekoliko župa Dubrovačke biskupije, a među njima i Župu Svetе obitelji u Novoj Mokošici, u kojoj djeluju svećenici salezijanci.

U najmlađoj dubrovačkoj župi, osnovanoj 1997., s većim su se brojem župljana susreli nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela (PMD) u Bosni i Hercegovini i bivši misionar u Tanzaniji Ivan Štironja, dugogodišnji misionar u Tanzaniji Velimir Tomić, buduća misionarka s. Adriana Galić, koja se

PULA

Provedena akcija MIVA

U nedjelju 24. srpnja 2016., na spomendan sv. Kristofora, organizirana je akcija MIVA u Župi sv. Ivana Krstitelja u Puli, da

bismo pomogli našim misionarima te onima najpotrebnijima. Mnogi župljani, zajedno s našim župnikom o. Đurom Hontićem, rado su

pirprema za odlazak u DR Kongo, i Lidija Pavlović-Grgić, novinarka koja u Katoličkom tjedniku, u rubrici Zov misije, prati misije. Srdačno ih je sa svojim vjernicima i župnim vikarom Antonom Cubercem primio župnik Ivo Zečević i goste upoznao s vjerničkom zajednicom, koja je oduševljeno slušala svjedočanstva iz misije. Zahvalivši na srdačnu dočeku, nazočnima se obratio Ivan Štironja, koji je predstavio svoju pratnju, a potom progovorio o instituciji PMD te njezinu značenju u svijetu, kojemu je potrebna velika duhovna i materijalna pomoć. Pritom je podsjetio koliko je važno da čovjek bude zadovoljan s onim što ima te da uvijek nastoji činiti dobro i pomagati potrebitima, a afričke duhovne i materijalne prilike koje je opisivao u svojem

Došavši među vjernike, kako to čini u Tanzaniji, vlč. Tomić je ganuo ljudi svojim riječima o veliku siromaštvu i poteškoćama afričkog puka, ali i o velikoj vjeri i solidarnosti koja se počesto ne može

susresti na europskom tlu. Župljani Nove Mokošice mogli su ponešto doznati i u druženju poslije svete mise, koja je, rekli su brojni, za njih protekla u posebnu ozračju.

„Želim reći jedno veliko hvala svima vama koji se, najprije svojom molitvom, a onda i materijalnom potporom uključujete i nastojite biti misionari. Svi smo mi po svojem krštenju misionari, barem bismo to trebali biti.

Vaši svećenici ovdje, vaši salezijanci, koji svuda po svijetu svjedoče ljubav Božju, ovdje su misionari. I njima puno puta treba one misionarske hrabrosti i poniznosti, ali i strpljivosti i zato molite za svoje svećenike“, poručio je ravnatelj Štironja na završetku svete mise, zahvalivši župniku, njegovim suradnicima i župljanima uime svoje pratnje i u svoje osobno ime. (Lidija)

se odazvali toj akciji za misije te srdačno dali prilog. Tom prigodom župnik o. Hontić poslije svete mise blagoslovio je i sva vozila župljana.

Suzana Valić

PUNITOVCI

Blagoslov vozila

Ove je godine na spomendan svetog Kristofora prvi put u Župi Punitovci organiziran blagoslov vozila. Nakon nedjeljne mise župljani su se okupili ispred župne crkve i pomolili se Bogu da ih po zagovoru svetog Kristofora uvijek prati Božji blagoslov dok putuju na posao, na odmor ili u posjet prijateljima i rodbini. Pritom je župnik Đurica Pardon naglasio da se u vožnji

uvijek moramo držati pravila i ponašati se uljedno te sa strpljivošću i dužnom pozornošću čuvati i sami sebe i svoje suputnike, kao i one koji se zajedno s nama nalaze na putovanju. Župnik je pozvao župljane da se na svakom početku putovanja uvijek prekriže i kratko pomole da bi sretno stigli na cilj i još se sretnije vratili svojim domovima. Nakon molitve župnik je blagoslovio

vozače, automobile, bicikle, a okupljeni vjernici prikupili su priloge za akciju Misijska vozila (MIVA), koji će biti upućeni Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela u Zagrebu.

Mr. sc. Đurica Pardon, župnik

Večer nam prođe moleći
Krunicu ispred vjeroučiteljeve kuće. Tu su ravnatelj škole, njegovi učitelji, vjeroučitelj, starješina kršćana, nas trojica gostiju te nekoliko žena s upaljenom lojenom svijećom u sredini... Kako lijep ugodaj! Uz naše Zdravo Marijo čuju se samo razni noćni zrikavci. Vjeroučitelj divnim glasom predvodi pjevanje Gospinih pjesama poslije svake desetke, a svi lako prihvaćaju i pjesma se slijeva u jedno. Kuća je na kraju sela, pa do nas ne dopire seoska buka. Poslije molitve dug razgovor o politici, jer učitelji su svugdje, pa i ovdje „veliki“ političari! Zatim neizostavno usklađivanje običaja s kršćanstvom, o tomu kako su ljudi živjeli i vjerovali ranije, što se do danas promjenilo. I dok ih uvodim u kršćansko poimanje života, od njih naučim puno toga. Zato moram ne samo govoriti, nego i pozorno slušati. U svakom selu u kojem postoji škola uvijek ima bezbroj pitanja koja se tiču škole. I u ovom selu trebalo bi poći nabolje. Barem se tako nadamo. Sad je jedini problem naći prave učitelje. Naime ova škola je priznata od države, ali prije nego država počne plaćati učitelje, treba proći inspekciju da vidi je li u njoj sve u skladu sa zakonom. Traže se tri uvjeta: da ima dovoljan broj učenika, da postoje kakve-takve učionice i da su učitelji kvalificirani. Znači da će imati kvalificirane učitelje tek ako ih roditelji budu plaćali dok ih ne preuzme država.

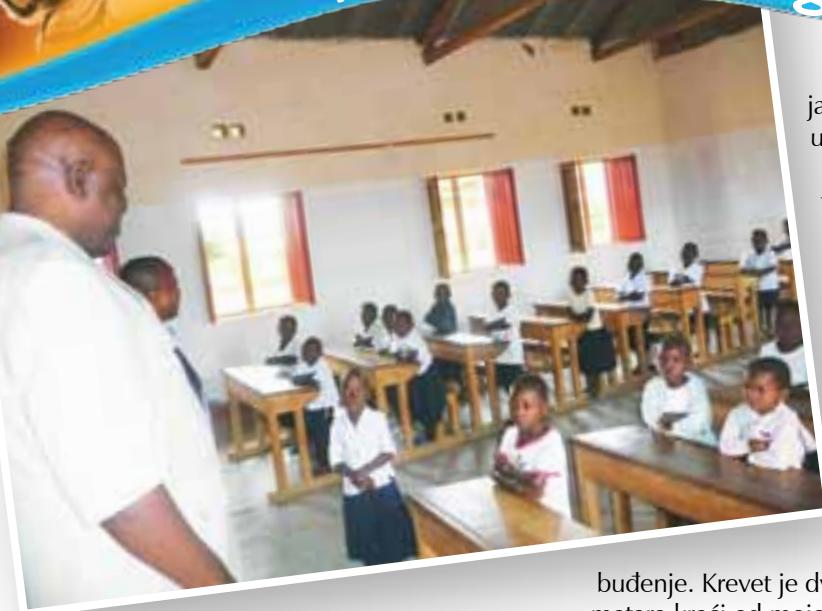
Večer molitve i razgovora

Pričaju mi kako lokalne vlasti švercuju sa školama. Traže iz Kinshase imatrikulacijske brojeve čak i za škole koje uopće ne postoje, a onda ih prodaju po selima i otvaraju škole i tamo gdje uopće nema uvjeta. Ako ova naša škola zaživi, moglo bi se to odlično odraziti i na našu zajednicu, koja godinama samo životari. Šest katoličkih učitelja i ravnatelj s njihovim obiteljima bilo bi osvježenje za zajednicu.

I poglavica sela na svetoj misi

Ujutro sam poslao poruku poglavlјici sela da ga upitam kad bi mu bilo najzgodnije da se susretnemo. Odgovorio je da dođem k njemu prije početka svete mise, jer i on želi s nama moliti. Čim dodoh pred njegove dvore, uvede me u tek izgrađenu rezidenciju. Nedavno ju je dovršio i sad iz nje vlada. Oko te lijepe i prostrane kuće izgradio je i 14 seoskih koliba za 14 žena kojima se oženio u ove dvije godine otako je veliki poglavica. Nedavno mu je umrla prva žena, s kojom je živio dok je bio pentekostni pastor. Tih 14 mlađih žena već su mu rodile šestero djece. Pričaju u selu da on ima „projekt“ imati barem 30 žena i najmanje

60 djece. Silan „projekt“! Razgovaramo u njegovu dnevnom boravku pomalo o svemu i kad mu rekoh da je vrijeme da podem na svetu misu, reče mi: „Idem i ja s vama.“ „Dobro“, velim, „ako imate vremena.“ Kaže: „Za Boga moramo imati vremena.“ Bio je pastor, a sada otkako je poglavica sela, pomiješao je i pobrkao sve. Uza se nosa Bibliju kamo god pode, a s druge strane vrać mu je desna ruka pri raščišćavanju parnica među ljudima, posebno kad je pitanje tko je komu nanio zlo, bolest, smrt... I obojica od toga imaju veliku korist, jer se sve usluge plaćaju. Kao šef ima 14 žena i misli im broj stalno povećavati. To su sve same curice od 14 do 17 godina, a s druge strane kao „pravi kršćanin“ čita Bibliju, moli se kršćanskom Bogu, priznaje da je Isus Spasitelj. Čak i kad mi zahvaljuje za sve što činim u njegovu „kraljevstvu“, blagoslivlja me riječima: „Bog Vas blagoslovio.“ Ali i nadodaje: „Neka Vas čuvaju Bog i duhovi naših predaka!“ Nemamo još kapelice, pa idemo u školu koja se nalazi 3 km udaljena od sela. Za vrijeme svete mise poglavica je cijelo vrijeme pobožno sjedio držeći u rukama Bibliju. Eto, on je stvorio neku vjeru po mjeri čovjeka.

Kakav silan mladoženja od 55 godina! Danas se vjenčao ravnatelj škole, a krstio sam mu ženu i dvoje male djece. Poslije ručka napuštamo ovo, po mnogim običajima neobično selo, uz vjetrovito i vrlo ugodno vrijeme. Kakva ljepota prirode! Sve blista u zelenilu. Smjenjuju se brježuljci, visoravni, doline obrasle šumom, kroz koje protječu potoci. Na ovim velikim prostranstvima ima tek poneko malo selo od nekoliko kuća. Ljudi obrađuju polja i zemlje imaju koliko tko hoće. Gdje god netko nije zakopao motikom, možeš kopati! I to koliko hoćeš i možeš. Ali kako obraditi više hektara, kad se sve obrađuje ručno, motikom? S roditeljima su i djeca koja nažalost ne idu u školu. U ovo vrijeme ima posla za svakoga tko hoće raditi.

Jadna škola u Kalengi Ntandi

Kalenga Ntanda nije tako daleko od Kalundwea, ali nam do tamo treba više od tri sata. Iako je ovdje naša zajednica vrlo uboga, primiše nas s puno buke, jer nas nisu došli pozdraviti samo naši kršćani, nego cijelo selo, pa i sam seoski poglavica. Ma, silni su ovi i gostoljubivi ljudi! Naravno, kao i svugdje, najbrojnija su djeca. Pitam ih je li započela školska godina. Vele da su jučer počeli. A u ostalim mjestima počeli su prije dva mjeseca. Valjda su ova djeca vrlo pametna, pa sve pristignu iako počnu s velikim zakašnjenjem. Kasnije saznađoh da su jučer samo pomeli zapuštene učionice. A već danas nisu bili u školi. Umorili se! Jadna škola, a još

jadnija djeca koja u njoj uče.

Naložiše vatu. Bijaše na tu samo nekoliko, jer ovdje nema pjevačkog zbora, pa nema ni onog uobičajenog bubenja i plesa oko vatre. Noć provedoh uz stalno

buđenje. Krevet je dvadesetak centimetara kraći od moje visine, a i malo nagnut pa sam se cijelo vrijeme borio da se ne skliznem na pod.

Ujutro pozvamo starješinu kršćana i njegovu ženu na razgovor. Oni su oko 3 km udaljeni od sela, stanuju u savani, a još dalje imaju polja koja obraduju. Tamo i stanuju za vrijeme glavnih poljskih radova, pa rijetko dolaze u selo. K tomu je žena često bolesna. Zato ih nema ni nedjeljom u selu. Ako starješina nije tu, kako će zajednica napredovati? Zato je ovo jedna od najbjednijih zajednica. A takvo je i samo selo. Svatko se zabavio samim sobom, obrađuje svoju zemlju, pa zato i nema nikakvih zajedničkih pothvata koji bi koristili cijelom selu. Zato škola ne radi, a nemaju u selu ni ambulantu niti išta drugo. Jedino što ih može ujediniti jest smrtni slučaj u selu. Tada svi ostavljaju svoja polja i vraćaju se u selo da bi žalovali.

Razmišljanja o krhkim zajednicama među poganicima

Vozimo se dalje na jug, prema selu Ngombe, kroz ova bespuća. Potpuno sam odvojen od ostalog svijeta, jer dovre ne dopire telefonska mreža. Dok moji suputnici animator i vjeroučitelj šute i vjerojatno razmišljaju o svojim obiteljima, moje se misli vrzmaju oko ovih krhkih zajednica, posadenih usred poganskog svijeta i raznih sekti koje mijesaju sve: pojedine propise iz Starog zavjeta s ponekim odredbama iz Novog zavjeta, a najviše tu ima njihova tradicionalnog vjerovanja u čarolije. Kako navijestiti Isusovu radosnu vi-

jest ovim ljudima, koji prihvacaјu Isusa, ali se slijepo drže svojih običaja? Upravo je takva zajednica Ngombe. Bili smo predviđeli danas popodne doći u selo i posvetiti se razgovorima, a onda ujutro slaviti svetu misu i poći dalje. A onda mi dode jedna misao: „Čemu gubiti vrijeme kad sve ostaje po starom?“ Ta, razgovarao sam s njima toliko puta. Odavno ovdje ne ide kako treba. Zapravo sve nekako stoji. U zajednici je jedan čovjek i starješina kršćana i vjeroučitelj. Ali čak je i on poligam. Dobričina je i ima dobru volju, ali ima dvije žene. Imao je ženu koja nije radala. Kad mu je umro brat, obitelj ga je prisilila da uzme bratovu ženu, koja rada. Kad ženi umre muž, ona se može vratiti u svoju obitelj, ali djeca ne pripadaju njoj, nego braći pokojnog muža. Ako želi ostati sa svojom djecom i ostati u muževoj obitelji, mora se udati za jednog od djevera. Naš vjeroučitelj Jean-Pierre u početku se opirao imati i drugu ženu, ali je pritisak bio tako jak da je na kraju popustio. Tako je živio s dvjema ženama. Za voditelja zajednice nismo imali drugoga. Čekali smo da tko sklopi crkveni brak, pa da ga stavimo na čelo zajednice, ali ga nije bilo. Tek manji broj njih moli u zajednici. Ovdje je bilo desetak starijih koji su se ispovjedali i pričešćivali, ali su u međuvremenu pomrli, a ostale su samo dvije osobe koje se redovito pričešćuju: jedna vrlo stara baka i jedna djevojčica. „Spala knjiga na dva slova!“ Mislio sam: baka bi mogla uskoro umrijeti, a i djevojčica će se za nekoliko godina udati. Nakon toga ne ćemo se više ni zastavljati u ovom selu. Dok sam ja bio ljetos na odmoru u domovini, animator je ovdje radio s kamionom na mostovima. Čekajući da zidari završe most, prevozili su kamenje za novu kapelicu od tvrdoga gradevinskog materijala. Ova sadašnja je od nepečenih blokova crijeva i pokrivena suhom travom. Dok tako razmišljam što učiniti s tom zajednicom, animator mi pokazuje odakle su prevozili kamenje. Velim mu: „Ne ćemo još početi gradnju dok ne vidimo što će biti sa zajednicom. Nema smisla graditi lijepu kapelicu, potrošiti mnogo cementa i lima za pokrov ako će se zajednica ugasiti.“ Tako razmišljajući i razgovarajući stigosmo u selo.

Alfonz Pacheco i drugovi u zajedničkoj brizi za širenje „radosne vijesti“

Alfonz Pacheco rođen je 1549. u Minayi, u Španjolskoj. Potjecao je iz jedne od najstarijih plemićkih obitelji Kastilje. Isusovačku gimnaziju pohađao je u Belmontu. U novicijat Družbe Isusove stupio je 1567. u Villarejo de Fuentesu. Studirao je u Alcalá de Henaresu, a već je za vrijeme studija žarko želio otici u misije u Japan, ali poglavari tada nisu prihvatali njegovu molbu, jer su ga kanili poslati u druge službe u Europi. O. Alessandro Valignano, misionar u Indiji, došao je 1574. u Alcalá de Henares tražiti misionara za misije na Dalekom istoku. Alfonz je ponovno očitovalo svoju želju za odlaskom u misije, žečeći naslijedovati velikoga isusovačkog misionara sv. Franju Ksaverskoga. Njegovu molbu provincijal je ponovno odbio. O. Valignano ga je ipak i dalje imao na umu, iako nije mogao promijeniti odluku provincijala. Bolest koja je pogodila jednog subrata koji se spremao za odlazak na Daleki istok bila je prigoda da o. Valignano odmah piše provincijskoj upravi u Toledo, tražeći zamjenu za bolesnog brata i pritom posebno spomenuvši Alfonza Pachecoa kao prikladna kandidata. Provincijal je, stoga, povukao svoju prethodnu odluku i rado poslao Alfonza u misije, smatrajući da je to Božja volja.

Alfonz je stigao u Gou, u Indiju, u rujnu 1574. te je imenovan za pomoćnika rektora u isusovačkom kolegiju. Tu službu je vršio tri godine, a kasnije je obnašao službu pomoćnika provincijala. Pozvan je u Europu 1578. te je bio zadužen za skrb za misije u Goi i za pripremanje novih misionara za to područje, koje je oskudijevalo misionarima. Dvije godine kasnije opet se vratio u Gou, s trinaest novih misionara, od kojih je jedan bio o. Antun Francisco. O. Pacheco je imenovan upraviteljem misije Salcete, gdje ga je 1583. zamijenio o. Acquaviva.

Alfonzov život i želja za misijama jasan je znak da Bog uvijek pronađe putove za ispunjenje plemenitih ciljeva posebno kad se odnosi na širenje njegove radosne vijesti. Ustrajnost u molitvi i predanost u Božju volju omogućile su mu da ostvari svoje misijsko poslanje.

Drugi misionar kojeg valja ovdje istaknuti već je spomenuti Antun Francisco, posebno zbog njegove povezanosti s Alfonzom. On je jedan od onih kojima je Alfonz želio predati baklju misijskog djelovanja. O. Francisco je bio Portugalac, rođen 1553. u Coimbri, gdje je i pohađao poznato sveučilište. Mučeništvo o. Ignacija de Azevede i njegovih drugova godine 1570. toliko je utjecalo na njega da je 1571. ušao u Družbu Isusovu. Kasnije je pod utjecajem i na prijedlog o. Alfonza otišao u misije. Stigao je u Gou s o. Pachecom 1581. i nastavio studirati teologiju u Kolegiju svetog Pavla. Zareden je za svećenika 1582. Djelovao je u Goi i u Orlimu. No njegov misijski rad trajao je samo nekoliko mjeseci.

Pet isusovaca misionara okupili su se u srpnju 1583. u misiji Orlim, zajedno s još nekoliko kršćana, s namjerom da se upute u mjesto Cuncolim, gdje su namjeravali podići križ i odrediti mjesto za gradnju crkve. Kad su 25. srpnja bili u Cuncolimu, na njih su mačevima, kopljima i drugim oružjem nasrnuli domaći ljudi nekršćani, smatrajući misionare i kršćane neprijateljima koji ne poštuju njihove pagode.

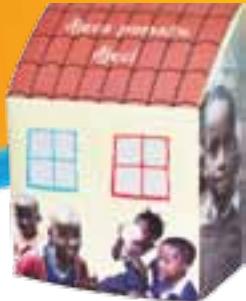
Prvi je ubijen o. Acquaviva, zatim oci Berno i Arunha. Kad su o. Alfonzu kopljem proboli prsa i raširili mu ruke u obliku križa, on je usrdno molio: „Gospodine, i tebe su proboli kopljem zbog mene. Molim te da oprostiš onima koji su me ranili i pošalji im druge misionare da ih vode u nebo!“ Dok se molio, još su mu kopljem proboli grlo i o. Pacheco je umro izgovarajući Isusovo ime.

Poslije njega je ubijen i o. Francisco. Tijelo su mu izranili udarcima strjelica, a mačem rasjekli glavu. Uz pet isusovaca, ubijen je i Portugalac Goncalo Rodrigues i 14 domaćih kršćana.

Svi pet spomenutih isusovaca bili su u dobi između 30 i 35 godina. Njihova tijela su bačena u bunar te nakon pronalaska prenesena u Gou. Papa Lav XIII. proglašio ih je blaženima 2. travnja 1893. godine.

Svjedočanstvo tih misionara poziva nas da, poput njih, živimo svoju vjeru sa žarom i pouzdanjem. Kao i u njihovo vrijeme, tako i danas, mnogi misionari trpe sličnu sudbinu, ne bojeći se stradanja, progona i smrti. Zahvaljujmo Bogu na njihovoj hrabrosti i „ludosti“ radi ostvarenja kraljevstva Božjega! Neka nam njihova ustrajnost bude i dalje poticaj za dosljedno življenje vjere unatoč svemu!

Vlč. Odilon Singo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Preč. N. N., Sarajevo 2.000 EUR * N. N., 300 KM * s. Adriana Galić, Međugorje 100 KM * Centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“,

Sarajevo 1.000 KM * vlč. Ivan Penavić, Dubrovnik 1.000 CAD * s. Janja Bošković, Dubrovnik 200 KN * Bogoslovi VBS, Sarajevo 282,50 KM, 207,10 KN, 1,01 EUR * preč. N. N., Sarajevo 200 KM * Nikolina Petrović, Vitez 10 KM * Celina Crnoja, Tomislavgrad 100 KM * N. N., 200 KM * Župa Srca Marijine, Doboj-Foča 200 KM * Ilijaj Lovrić, Široki Brijeg 20 KM * Anto Marković, Salzburg 20 EUR * Branko Crnoja, Gornji Vakuf, Uskoplje 150 KM * vlč. Vinko Radić, Sarajevo 1.000 EUR * Mladen i Klara Zlomislić, Toronto 150 CAD * Vera Putica, Oakville 1.000 CAD * Nikola Marković, Pješivac 100 KM * Ana Valković 1.300 kn * Božidar Brkić 1.000 kn * Družba kćeri Božje ljubavi, Nova Ves, Zagreb 2.000 kn * Družba sestara franjevki, Šibenik 1.000 kn * Đakovačko osječka nadbiskupija 500 kn * Fra Božo Duvnjak 200 kn * GRAPRO d.o.o. za projektiranje 3.000 kn * Josip Trbara 1.100 kn + 1.100 kn * Karmel, Marija Bistrica 100 kn * Konfeta d.o.o. 500 kn * Ljilja Kvesić 1.255 kn * Milosrdne sestre sv. Kriza, Vrhovec, Zagreb 200 kn * Ordinacija opće medicine, Sesvete 500 kn * Profi mix 100 kn * Samostan benediktinki sv. Andrija, Rab 100 kn + 100 kn Samostan sestara Naše Gospe, Promorska, Zagreb 100 kn * Samostan sv. Franje, Krk 200 kn * Sestre služavke Malog Isusa, Split 300 kn * Sestre Službenice milosrđa, Vrbovec 500 kn * Silvestar Vuković 1.000 kn * Školske sestre franjevke, Jordanovač 100 kn * Švenda građenje d.o.o. 5.000 kn * Tekstil mini d.o.o., Zagreb 300 kn * Urušljinski samostan, Vončinina, Zagreb 400 kn * Župa sv. Bartola, Cernik 300 kn * Župa Štefanje 500 kn * Župa Hrvace 500 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 150 kn + 350 kn + 100 kn + 160 kn + 550 kn + 120 kn * Toma Vuković 1.000 kn * Ana Orić 200 kn * Ante Jurčević-Sudac 400 kn * Ante Sabljic 150 kn * Antonija Jozić 200 kn * Božidar Skarec 200 kn * Damir Dasović 1.200 kn * Danijel Krizmanić 250 kn + 300 kn * Domagoj Galić 90 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn + 100 kn * Dragutin Matić 3.000 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Goran Šipek 50 kn + 80 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Ivana Josipović 100 kn * Ivka Bradara 150 kn + 150 kn * Ivka Nedić 50 kn + 50 kn * Ivo Marušić 100 kn * Jelena Marinić 200 kn * Josip Motušić 50 kn * Josip Šala 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn + 200 kn * Jure Glavan 100 kn + 100 kn * Kazo Zelić 200 kn * Klara Pošćić Stilin 100 kn * Klarić Vinko 150 kn * Manda Bunjevac 200 kn * Marija Božo i Kostešić 100 kn + 100 kn * Marijan Sibenić 1.000 kn * Mario Preden 900 kn + 1.200 kn * Miroslav Fadiga 100 kn + 100 kn * Misijaska grupa sv. Male Terezije, Prelog 2.000 kn * Mladenka Lovrović 150 kn * N. N. 90 kn * N. N. 50 kn + 50 kn * Pero Petanjak 100 kn * PIU BELLO - Zlata Celinščak 184 kn * Ruža Fištrek 100 kn * Sanela Kučar 100 kn * Slavka Mihović 100 EUR * Štefica Šponar 100 EUR * Vesna Žagar 50 kn * Vinko Klarić 150 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Zdenka Sever 100 kn * Zdravka Lovrić 50 kn + 50 kn * Zoja Zubčić 50 kn + 50 kn + 50 kn * Željana Bobanović 100 kn * Župa Pakoštane 1.080 kn * Zlatko Tomljenović 300 kn * Robert Rešetar 100 kn * Župa Čilići 455 kn * Župa Stara Mokošica 320 kn + 200 EUR * Župa Nova Mokošica 3.460 kn + 110 EUR * Župa Lapad 1.910 kn + 30 EUR * Župa

Boninovo 270 kn + 30 EUR * Svetište Gospe od milosrđa – kapucinski samostan 580 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Filjala Štivor, Prnjavor 100 KM * Ljilja Grbešić, Široki Brijeg 200 KM * Stana Vučina, Mostar 970 KM * Sestre SMI, Sarajevo 100 EUR * Stipe Čirkو, Tomislavgrad 100 KM * Anica Čurić, Tomislavgrad 100 KM * Luca Čirko, Tomislavgrad 100 KM * Josip Kordić 33 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Gordana Šižgorić 80 kn * Hrvoje Cerovac 210 kn * Ivka Mlačić 800 kn * Josip Kordić 33 kn * Marija Mišić 200 kn * Matija Knežević 210 EUR kn * Milka Brunec 200 kn * Obitelj Majić 1.000 kn * Sandra Španić 200 kn * Zdenka Milevoj 10.000 kn * Branko Dragoević 350 kn * Ante Sabljic 150 kn * Branko Dragoević 350 kn * dobročinitelji preko o.Drago Kolimbatović 4.600 kn * Dorjan Kuščević 390 kn * Gordana Šižgorić 80 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn + 100 kn * Josip Kordić 34 kn * Marija Jurić 120 kn * Matija Majić 300 kn * Nada Alfrev 100 kn + 100 kn * Nada Gašparović 100 kn * Patricia Rot Grožić 45 kn + 45 kn * Pero Petanjek 100 kn * Roko Srdarević 30 kn * Stjepan Maločić 500 kn * Vera Čargonja 200 kn * Vesna Pavetić 11.160 kn * Željka Vodopija 200 kn + 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJA- MA – MISIJSKE KUTIJICE:

Sanja Nikčević 500 kn + 500 kn * Ante Sabljic 150 kn * Lucija Gavrić 50 kn * Ljerka Berković 20 kn + 20 kn * Marica Kosović 200 kn * Stjepan Kozelka 50 kn + 50 kn * Župa Pakoštane 1.200 kn * Župa Vis 2.000 kn * Župa Vrgada 1.970 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Molitvena zajednica Emanuel, Grude 230 KM * Gojko Zovko 500 EUR * Dorjan Kuščević 390 kn * Ante Sabljic 150 kn * Obitelj Majić 600 kn * Tomislav Bilić 150 kn * Stjepan Harča 340 kn * Nikola Crnković 100 EUR + 100 EUR kn * Don Paulin Bjažević 800 kn * Gordana Šižgorić 40 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Jure Rupčić, Ljubaški 2.000 KM * Irena Šimić, Humac 60 KM * Nada Rupčić, Ljubaški 100 KM * Ivanka Kusturić 50 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Mihaela Viskov 300 kn * Štefica Himmelreich 100 kn * Vesna Hećimović 150 kn + 150 kn * vlč. Ivan Janeš 700 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivana Doko, Čitluk 50 KM * Komping d.o.o., Vitez 100 KM * Mara Jurić, Bijelo Polje 140 KM * Anda Mihaljević, Nova Bila 150 KM * Antonija Marijanović 100 KM * Ambroz Čiviljak 400 kn * Ana Basanežić 193 kn * Ana Dinarina 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Anka, Pero i Tomislav Borovac 170 kn * Antonija Smolić 500 kn * Batica Bržić 50 kn * Berislav Drakulić 100 kn + 100 kn * Božena Galović 50 kn + 50 kn * Božo Prka 100 kn * Danica Humek 20 kn + 20 kn * Danica Kristić 100 kn * Dario Maradin 100 kn + 100 kn * Dujmić, Dubravko 100 kn * Emanuel Ukalović 200 kn * Frane Torbarina 100 kn * Gordana Horvat 100 kn * Igor Končurat 300 kn * Ilija Raguž, Kanada 200 kn * Ivan Kokosarević 100 kn * Ivan Udovičić Svečev 50 kn * Ivanka Boras 100 kn * Ivka Ratajec 30 kn * Jakov Raguž 200 kn + 200 kn * Jasnica Jurić 50 kn * Josip Gverić 100 kn * Josip Hans Sekulić 50 kn * Josip Munivrana 12 kn * Josip Rajković 200 kn * Manda Pavković 100 kn * Marija Galić 50 kn + 50 kn * Marija Korovljević 20 kn * Mate Radoš 150 kn * Matija Cložnić 100 kn

* Matilda Osrecki 100 kn * Meri Tomić 350 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Mijo Gašparec 200 kn * Nada Vuković 50 kn * Robert Čaran 20 kn * Senka Dominiković 100 kn * Sonja Kovačević 200 kn + 200 kn * N. N. 3.743 kn * Stjepan Vužem 100 kn + 100 kn * Sunčica Čoklica 50 kn * Suzana Prokopović 30 kn * Tereza Milavić 300 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Verica Grbić 270 kn * Veronika Valičević 50 kn + 50 kn * Violeta Jandrić 100 kn * Violeta Jandrić 100 kn * Vjera Rukavina 30 kn + 30 kn * Zdenka Sabljic 750 kn * Zlatko Vrčković 40 kn + 50 kn * Zorka Lončar 150 kn * Željko Nikolić 50 kn * Župa Orubica 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Karla Martinić Dvornik 700 kn * Iva Miličević 200 kn * Ruža Doknjač 30 kn * Ružica Raspušić 200 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ana Mrgan 100 kn * Jasna Majcen 100 kn * Marija Erić 100 kn * Ana Mrgan 100 kn * Lucija Dančević Sočak 50 kn * Slavica Bilandžić 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE, GLADNE I IZGRADNJU ŠKOLE U RUANDI:

Kristina Zovko, Čerin 53,90 KM * Ivan Prskalo, Mostar 40 KM * Molitvena zajednica Emanuel, Grude 500 KM * Nada Rupčić, Ljubaški 200 KM * Antonela Brzica, Ružići 70 KM * Dragana Mišetić, Ljubaški 20 KM * Željana Vuković, Split 60 EUR * Željko Arapović 1.500 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 1.000 kn * Milan Čogelja 50 kn * Domagoj Burić 100 kn + 100 kn * Katarina Vajdoher 100 kn * Marija Barić 15 kn * Romano Tripalo 150 kn + 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Zoran Zorica 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 200 kn * Adelka Nikolić 300 kn * Stanko Forić 350 kn * Marija Puharić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Vikica Gašpar Radak 20 KM * Ankica Jurić 50 KM * Vilma, Zagreb 200 kn * Anica Sačić 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Anda Šafradin Pavlović, Aladinići 100 KM * N. N., Župe Stara Mokošica

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Župa sv. Josipa Radnika, Domanovići 600 KM, 550 KN, 80 EUR * Robert Skejčić 150 kn + 150 kn

ZA MISIJE, GLADNE I POSTRADALE U POTRESU U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Kararina Šprajc 300 EUR * N. N. 600 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

s. Judita Baljkas, Banja Luka 60 KM, 300 KN * Blaško Kivić 100 kn + 100 kn * Božo i Daniela Lončar 150 kn + 200 kn * Dario Časar 100 kn * Đurdica Jagarinec 100 kn + 200 kn * Ivan Slišković 200 kn * Katica Kuštro 50 kn + 50 kn + 50 kn * Lidija Petrač 70 kn + 70 kn * Lucija Sočak Dančević 50 kn * Maja Peraića 200 kn * Marija Vuković 100 kn * Mate Barić 15 kn * Mirna Noethig 100 kn + 100 kn * Mladen Crnecović 100 kn + 100 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Vesna Mohorović 40 kn * Viktorija Vičić 100 kn + 100 kn * Željana Nižić 50 kn * Ivan Vrbančić 200 kn * Spomenka Mandić 500 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

Siniša Skočibušić, Mostar 50 KM * Mirko Franjić, Vitez 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMON-SKIM OTOCIMA:

Don Ivan Kordić, Čapljina 300 EUR * don Đuro Bender, Gradina 200 KM * Ivan Perić, Mostar 100 EUR * don Luka Pavlović, Mostar 300 KM * don Pero Pavlović, Ravno 100 KM * don Mladen Šutalo, Mostar 1.500 KM * don Ivo Šutalo, Studenci 1.000 EUR * don Marko Šutalo, Aladinići 200 EUR * don Tomislav Ljuban, Ćeljevo 200 KM * don Gordan Božić, Domanovići 500 KM * don Vinko Raguž, Dračeve 600 EUR * don Nedjeljko Krešić, Gradac 1.000 EUR * don Pero Marić, Hutovo 200 KM * don Ivica Puljić, Neum 1.000 KM * don Andelko Planinić, Prenj 100 KM * N. N., Dubrave 100 EUR * don Antun Pavlović, Hrasno 1.000 EUR * u spomen + Mare Jurković, Hrasno 2000 KM * Biserka Zorbas 100 kn + 100 kn * Dorjan Kuščević 390 kn * Kararina Šprajc 200 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

Ivana Vidović, Kiseljak 100 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Nada Pelež Serenčić 100 kn * Milan Komljenović 50 kn * Benzin Perić 800 kn * N. N. 250 kn * Matija Knežević 15 EUR

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Preč. N. N. Sarajevo 2.000 KN * Ruža Marić, Sarajevo 150 KM * Ruža Baotić 100 KM * Župa sv. Obitelji, Kupres 1.695 KM * Školske sestre franjevke BH-HR provincije, Sarajevo 100 EUR * Nikolina Lovrić, Turbe 260 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja – Glavosjek, Gradina, 5.360 KM * Aleksandra Tišljarec 50 kn * Amrija Krizmanić 300 kn * Ana Bilas 100 kn * Ana Horvat 400 kn * Ana Račić 50 kn * Ana Srakić 50 kn * Ana Vodanović 200 kn * Andre Depikolozvane 100 kn * Andelka Čalo 50 kn * Anica Pavić 20 kn * Anita i Neve Šolić 100 kn * Anka Leko 50 kn * Ankica Prebeg 50 kn * Ankica Valenta 200 kn * Ankica Valenta 50 kn * Ante Peroš 50 kn + 50 kn * Antica Maračin 100 kn * Antonija Cirkvenčić 30 kn * Antonijeta Perić 200 kn * Antun Jaruš 100 kn * Antun Lešić 50 kn * Augustin Tomas 300 kn * Balandra d.o.o. 500 kn * Baraba Rada 70 kn * Barbara Kuharić 100 kn * Barica Hegenđuš 10 kn * Bernarda Melon 100 kn * Bernardika Kolarić 100 kn * Biserka Bušljeta 50 kn * Biserka Leskur 50 kn * Biserka Pešut 250 kn * Blaženka Stuparić 50 kn * Blaženka Krstanović 50 kn * Bolić Dragan 200 kn * Boris Nefat 30 kn * Borislava Vajentić 200 kn * Boro Mikulić 50 kn * Božidar Balić 30 kn * Božidar Škarec 100 kn * Branimir Šimurina 200 kn * Branko Mustapić 50 kn * Branko Šimić 100 kn * Bratstvo sv. Filipa i Jakova, Ponikve 2.000 kn * Centar za pomoć trudnicama "DJETEŠCE NA SUNAŠCE" 100 kn * Damir Kapetanović 200 kn * Damir Krizmanić 50 kn * Damir Ritoša 100 kn * Damir Slamek 450 kn * Damir Tomić 100 kn * Danica Pakasin 20 kn * Danica Zelčić 50 kn * Danko Ivošević 200 kn * Darko Bitunjac 100 kn * Darko Oprauš 100 kn * Davorka Šantek 100 kn * Denis Žvorc 50 kn * Dijana Barišić 100 kn * Dolores Ivezić 100 kn * Dragica Pleša 100 kn * Dragica Tepavac 50 kn * Dragutin i Ančica Božić 500 kn * Dragutin Šimek 500 kn * Dražen Cvjetković 500 kn * Dubravka Zidar 30 kn * Đuro (Justina) Šebalj 100 kn * Đuro Kuzmić 20 kn * Đuro Polić 100 kn * Edi Delić 100 kn * Elena Oštrić 100 kn * Ervina Bembić 20 kn * Ester Valenčić 10 kn * Fabijan Kovačević 20 kn * Fra Božo Duvnjak 200 kn * Fra Jakov Teklić 100 kn * Francika Rupčić 50 kn * Frane Zuprak 50 kn * Franko Franulović 200 kn * Franjevački samostan Virovitica 4.000 kn *

Franjevački samostan, Koprivnica 6.700 kn * Franjevački svjetovni red, Trsat 700 kn * Franjo Rasonja 50 kn * Franjo Težak 50 kn * G.M.P., vl. Marinko Režić 200 kn * Gabelić 60 kn * Goran Kovač 50 kn * Grozdana Kulić 50 kn * Hrvoje Došen 200 kn * Ignac Košroman 30 kn * Igor Lukić 50 kn * Ines Kosta 55 kn + 585 kn * Iva Bilić 200 kn * Ivan Bedeniković 200 kn * Ivan Benić 1.000 kn * Ivan Čogelja 100 kn * Ivan Fijak 50 kn * Ivan Havidić 100 kn * Ivan Jambrošić 50 kn * Ivan Jurak 300 kn * Ivan Kedžo 300 kn * Ivan Milohanović 20 kn * Ivan Miškić 100 kn * Ivan Prgomet 30 kn * Ivan Šneler 50 kn * Ivan Žužić 100 kn * Ivana Knežević 200 kn * Ivanačka Baričić 75 kn * Ive Crnjak 20 kn * Ivica Mandić 100 kn * Ivo Ančić 100 kn * Janja Reljac 100 kn * Jasna Gržinić 100 kn * Jelena Buhaneć 149 kn * Jelena Juričević 50 kn * Jelena Knežević 50 kn * Jelena Mardetko 20 kn * Jelena Šesnić 400 kn * Jelosavka Jakovljević 50 kn * Josip Bašić 100 kn * Josip Kuzmić 600 kn * Josip Munivrana 9 kn * Josip Orlovac 200 kn * Joško Antičević 50 kn * Jozo Sebezević 50 kn * JUMONT obrt vili. Marija Juričić 100 kn * Jure Krešo 200 kn * Karmela Raić 100 kn * Kata Domitrović 50 kn * Kata Knežević 100 kn * Kata Mijadžiković 100 kn * Kata Savić 100 kn * Katarina Kovačić 20 kn * Katarina Novak 300 kn * Kata Mihočević 200 kn * Keti Šerka 100 kn * Krešimir Jelovac 400 kn * Krešimir Kovačić 2.800 kn * Krešimir Rudec 100 kn * Kristina Banić 200 kn * Kristina Kluković 50 kn * Krudo Jambrušić 200 kn * Ksenija Katavić 1.000 kn * Leonardo Siladić 2.700 kn * Leopold Đurić 100 kn * Loris Vitasović 50 kn * Lovre Madir 200 kn * Luca Radman 20 kn * Luca Radman 20 kn * Ljerka Šimunić 50 kn * Ljiljana Marić 150 kn * Ljiljana Miliotić 150 kn * Ljubica Radić 100 kn * Ljupka Brodnjan 50 kn * M. Strah 50 kn * Magdalena Deranja 100 kn * Magdalena Nižetić 50 kn * Marcela Poborac 100 kn * Margaretra Grmšek 150 kn * Marica Oguć 30 kn * Marica Pjatakov 50 kn * Marija 50 kn * Marija Bakija 50 kn * Marija Ban 10 kn * Marija Blagus 200 kn * Marija Blagus 300 kn * Marija Cimerman 200 kn + 100 kn * Marija Dagostin 100 kn * Marija Draca 100 kn * Marija Dučkić 200 kn + 200 kn * Marija Gašparini 100 kn * Marija Hadaš 100 kn * Marija Matuša 100 kn * Marija Mišćek 50 kn * Marija Munk 50 kn * Marija Nekić 50 kn * Marija Poduje 50 kn * Marija Šarić 100 kn * Marija Šelek 100 kn * Marija Vukanović 50 kn * Marija Vulin 300 kn * Marijan Buneta 50 kn * Marijanka Pušić 50 kn * Marina Goreta 200 kn * Marinela Obrovac 100 kn * Marino Ujević 500 kn * Mario Šimić 1.500 kn * Marko Kir 300 kn * Marko Vukasović 100 kn * Martin Juričević 100 kn * Martina Rašić-Ažman 300 kn * Mato Knežević 700 kn * Melita Pavlinušić 500 kn * Melita Poldručač 50 kn * Miho, Ponikve 300 kn * Milan Milovan 1.000 kn * Mile Vukojević 100 kn * Milena Radonić 700 kn * Milica Cingel 100 kn * Milica Korijan 50 kn * Milica Zvonarek-Valković 200 kn * Mirejana Vlahović 100 kn * Mirjana Banden 350 kn * Mirko Hlobik 20 kn * Miroslav Vučić 100 kn * Mons. Valentin Pozaić 200 kn * Natko Blagojević 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * Nedeljko Pavić 50 kn * Nediljka Mirković 100 kn * Neven Brajković 100 kn * Nevija Srblin 30 kn * Nikica Kunić 100 kn * Nilda Čibej 50 kn * Obitelj Majić 200 kn * Obitelj Tomak 100 kn * OPG Vinko Faltak 100 kn * Ordinacija opće medicine, Ninska, Sesvete 500 kn * Palmira Juretić 100 kn * Panda d.o.o. 200 kn * Pejo Garić 20 kn * Pejo Orkić 1.000 kn * Petar Pejić 50 kn * Procjena nekretnina, Koprivnica 100 kn * Radica Nell 100 kn * Radojka Modrić 20 kn * Rafaela Bolić 200 kn * Ratimira Cenić 30 kn * Roko Palić 70 kn * Ruža Funjak 20 kn * Samostan sv. Ivana Krst., Pula 750 kn * Sanja Suto 150 kn * Silvana Nižetić 100 kn * Slađana Čargonja 300 kn * Slava Fundak 50 kn * Slavica Lelanović 100 kn * Slavka Nihović 200 kn * Snježana Leš 50 kn * Sofija Kakša 100 kn * Stanko Rašić 100 kn * Stjepan Petek 30 kn * Stjepan Prevarić 50 kn * Svetin Ban 20 kn * Šehrić 10 kn * Šime Mikulić 300 kn * Šprihger 100 kn * Štefanija Prosenjak Žumber 200 kn * Štefanija Radek 200 kn * Terezija Volf 20 kn * Toma Lučić 100 kn * Tomislav Klarin 200 kn * Tomislav Lešić 50 kn * Župa Vetovo 1.500 kn * Toni Brečević 100 kn * Valter Bratović 100 kn * Valter Bratović 100 kn * Verica Antolović 30 kn * Verlimira Hržić 300 kn * Vesna Mišerda Chowdhury 50 kn * Vesna Rak 200 kn * Vesna Vinicki 50 kn * Višnja Marjanović 1.010 kn * Vita Bartolić 50 kn * Vlado Vlahović 100 kn * Zdenka Mikolić 50 kn * Zdravko Belko 10 kn * Zdravko Bernat 100 kn * Zdravko Majetić 50 kn * Zlata Sobol 50 kn * Zlatko Jurinović 50 kn * Zlatko Vrčković 5 kn * Zorka Žanko 70 kn * Zrinka Studen 50 kn * Želimir Mijaković 50 kn * Željka Peroš-Koceva 50 kn * Željka Stojkaj 100 kn * Željko Filipić 100 kn * Željko Horvat 200 kn * Željko Kovačić 500 kn * Župa Lopar 575 kn * Župa Bl. Alojzija Stepinca, Duga Resa 1.700 kn * Župa Trnovčica-Zagreb 3.400 kn * Župa Kutina 1.700 kn * Župa Čvrljevo 1.000 kn * Župa Jordanovač 3.880 kn * Župa Kaniška Iva 590 kn * Župa Kaštela 1.050 kn * Župa Komin 100 kn * Župa Krist Kralj, Rešetari 2.026 kn * Župa Medveda 700 kn * Župa Mučenjstva sv. Ivana Krst., Županja 5.700 kn * Župa Orubica 400 kn * Župa Visoko 150 kn * Župa Remete 1.290 kn + 20 EUR * Župa Rovinj 350 kn * Župa sv. Ivana Krstitelja, Pula 600 kn * Župa Mravince 1.000 kn * Župa Breznički Hum 800 kn * Župa Vranač 1.530 kn * Župa Nova Vas 1.100 kn * Župa Biograd na moru 15.200 kn * Župa Ponikve 2.000 kn + 1.000 kn * Župa Beliće 1.000 kn * Župa Karlobag 1.800 kn * Župa Srdiči, Rijeka 1.250 kn * Župa Punitovci 280 kn * Župa Putnikovići 820 kn * Župa Banjol 1.210 kn * Župa Sračinec 1.000 kn * Župa Donji Miholjac 350 kn + 1.000 kn * Župa Murter 5.000 kn * Župa Crno 314 kn * Župa Čista Provo 600 kn * Župa sv. Obitelji, Osijek 2.240 kn * Župa Okrug 9.020 kn * Župa Čunski 150 kn * Župa Svih Svetih, Đakovo 6.600 kn + 1.000 kn * Župa Tomašica 594 kn * Župa Pakoštane 1.200 kn + 1.000 kn * Župa Velike Gospe, Kuna 200 kn * Župa Žminj 1.000 kn * Župe Vinagora i Marinci 1.100 kn * Župe Brijest, Osijek 104 kn * Župe Cernik 1.500 kn * Župa crkva sv. Peregrina, Umag 3.970 kn + 6 EUR * Crkva Gospe Žalosne, Murine (Župa Umag) 3.080 + 26 EUR * Župe Kaštel i Savudrija 1.750 kn + 60 EUR * Župe Kršete, Materada i Petrovija 3.200 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Mons. Vlado Lukenda, Prnjavor * N. N., Sarajevo * Stadlerov dječji Egipat * N. N., Šibenik * Nikola Simonetti * Župa Buje * Kornelija Ranac * Biserka Pešut * Župa sv. Terezije od Dj. Is., Rijeka

